20.11.1986

מעריב

רון דייוס: ג'נטלמן ומלך

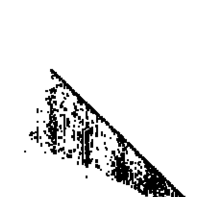
(מרדכי רוזנבלום, עמודים 15–16)

"בית"ר ת"א זה אני"

(אבי מור, עמודים 10–11)

סנפלינג !

(כתבה מצולמת עמודים 16–17)

טור ראשון

אתה יכול לקבוע מי יהיה ספורטאי השנה!

גם בגיליון זה של „שבועספורט" אנו מקדישים את צמד עמודי האמצע למישאל „ספורטאי השנה" של „מעריב". מאז פורסם המישאל לשנה זו לראשונה, בשבוע שעבר, כבר הגיעו למערכת מאות תלושי השתתפות במיבצע, המעידים על ההתעניינות הרבה של ציבור קוראינו במיפעל המסורתי.

לא דק הקוראים מגלים עניין בבחירת הספורטאים המצטיינים של ישראל בשנה האחרונה, גם הספורטאים עצמם. היוקרה הרבה הכרוכה בזכייה בתואר – הביאה כמה מהמועמדים לנסות ולהפעיל לחצים על המערכת. ואולם, רק כל אותם מאות ואלפי קוראים אשר ישלחו את טפסי ההשתתפות – יקבעו מי יהיו המאושרים שיזכו בכבוד.

הבחירה, על כן, היא בידיכם, הקוראים. אתם אלה הבאים לחזות לאורך השנה בביצועיהם של העוסקים במקצועות השונים, אתם אלה היכולים, יותר מכל אחד אחר, לתת אינדיקציה מהימנה על רמתם האמיתית ומידת הפופולאריות של ספורטאי ישראל. ב„ספורטאי השנה" של „מעריב" רק הקוראים יקבעו מי ייבחר, ולא יושבי המערכת, שזוהי עבודתם בכל ימות השנה. אתה יכול להשפיע ולקבוע מי יהיה ספורטאי השנה תשמ"ו!

התלושים חייבים להגיע למערכת „מעריב" לא יאוחר מה־30 בנובמבר. גזור ושלח עוד היום.

בשער: הפן הלא ידוע של רון דייויס (בית"ר ת"א): שחמט וסלים (צילם: עדי אבישי)

שבועספורט

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
צלם: עדי אבישי
עיצוב גרפי: שפי דגן
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים
מודעות: גילת שניידר, חיליק עמיר
טלפון: (03) 439442

„פיזה" חוזר הביתה...

כותבים

תודה על הנ.ב.א.

תודה על הכתבה העוסקת בפתיחת עונת הנ.ב.א, שפורסמה בגיליון 48 ב„שבועספורט".

נהננו לראות את סמלי הקבוצות השונות ופרטים על השחקנים הבולטים בכל אחת מהן.

אנא, המשיכו בכך.

רן שניאור
מעלה אפרים

האמנם „תינוקות"

ברצוני להעמיד את מומחה הטוטו שלכם על טעותו. הוא מכנה משום מה את קבוצת מרמורק, בכינוי „תינוקות מרמורק". בדקתי ומצאתי שהגיל הממוצע של הקבוצה הוא 25. האם הם תינוקות?

יגאל לוין
רחובות

מה בוער להם?

הכדורגל הישראלי מפתיע מחדש ונקבעים בו תמיד שיאים שלא יאומנו. כבר לאחר שלושה מחזורים הודחו שני מאמנים. כבר לאחר שמונה מחזורים (השבת האחרונה) מדברים על הדחות נוספות. מאמנים הם אלו שמשלמים ראשונים את המחיר, בעקבות כשלון קבוצותיהם. מאמן יודע עם מינויו שזה מינוי על תנאי ואם לא יעמוד בציפיות ובמאגר הנקודות ישלם את המחיר.

רוב הנהלות הקבוצות הן חובבניות, לא מקצועניות, לא מלוטשות. המאמן מצוי תחת לחץ מתמיד. גורלו נקבע תוך תקופה קצרה מאר. מה קורה כאן? מה הלחץ הזה? מדוע לא לתת צ'אנס? עונת ליגה היא מספיק ארוכה. לכל מאמן שיטה ותוכנית – חייבים להעניק לו הזדמנות וזמן לבצע את מה שקבע לעצמו. מדוע מוציאים מסקנות כל כך מהר? דווקא בתקופות קשות לקבוצה נמדדת יכולתה של הנהלה להתגבר על הקשיים. אבל כבר נאמר: הכדורגל הוא אכזר.

מאיר דרור
חיפה

לכסות בגג

משחקי כדורגל הנערכים בימי גשם אינם, לרוב, משחקים רציניים. הכדור מחליק; השחקנים מחליקים ומתלכלכים והגרוע מכל – עלולים להיפגע, בריאותית. גם האוהדים אינם שובעים נחת, נירטבים והנאתם נפגעת.

לאור כל אלה הגיע לדעתי הזמן לחייב את האגודות – בשלב ראשון קבוצות הלאומית והארצית – לקרות, כלולר להתקין גג במגרשיהן, כנהוג בכדורסל. ניתן להסתייע לשם כך בטוטו ובגורמים נוספים. עם קצת מאמץ זה אפשרי.

אלי אלון
תל־אביב

יצחק שניאור, איפה הצעירים?

כאוהד של בני יהודה וחובב כדורגל מושבע הגעתי לבאר שבע כדי לראות בפעולה את „צעיריו של יצחק שניאור". אך התברר לי שטעיתי. הנה רשימת הצעירים:

יעקב אסיאג בן 27, דוד סלמן 28, ירון אריב 29, יעקב סגל 25, מליחי 27, מישל דיין 25, אהוד בן טובים 35.

דורון רוזנטל: „מחליף צעיר"

ו„מחליף צעיר" בשם דורון רוזנטל, בן 35. על הספסל חיכה להזדמנות „הצעיר" רמי לוי, בן 29.

אלון כהן
תל־אביב

להעריך אתם אחרת

במשחק הכדורסל של מכבי ת"א עם אלופת פינלנד, קלטה אוזני ביציע את הדו־שיח הבא: „אוי המיקי הזה, לא קולע – שייצא החוצה", „כן, מה הוא עושה בכלל במגרש...", „קוין יהו... איזה שטויות! קרימה, לך מכאן... צא, צא..."

לאחר כמה דקות זה נשמע כבר כך: „יופי מיקי, כל הכבוד! לא יודע מה היינו עושים בלעדיו" ו„קוין, איזה שגעון של סל, יופי קווין".

ניכר כי שני הצועקים מאחורי גבי היו אוהדים של מכבי ת"א – אבל חבל שיש לה אוהדים שכאלו. מדוע מכבדים בתשואות את מיקי רק כאשר הוא קולע ולא מעודדים אותו כשהוא זקוק לכך? מדוע הצעקות בגנותו כאשר מחטיא, מדוע העלבונות כאשר קוין מגי שוגה? מדוע שלא נעריך את הכוכבים בצהוב בטוב וברע?

אורלי אנצל
ראשל"צ

אורית קולודני ומאמנה הכספי מוקי אהרוני (מימין). צילום: עדי אבישי

900 דולאר שגרמו אושר לאתלטית

על משוגעים לספורט שתורמים כסף טוב לכדורגל ולכדורסל מתוך מניעים פירסומיים בדר"כ – שמענו מכבר. על מי שמרימים תרומה לאתלטיקה, אנו שומעים לעתים רחוקות, אם בכלל.

בכפר־סבא נמצא עתה „משוגע" ל„מלכת הספורט" שנטל תחת חסותו (הכספית) את אורית קולודני (21), אלופת ישראל בריצות 100, 200, ו־400 מטר. מוקי אהרוני, מנהל המרכז המסחרי החדש בכפר־סבא העניק לאתלטית המוכשרת 900 דולרים על הישגיה, והיא, כראשי איגוד האתלטיקה, מאושרים מהעזרה שנותן אהרוני, למרות שהבועטים בכדור או הקולעים לסל, היו מזלזלים בסכום שכזה.

אורית קלודני, סטודנטית שנה שניה לגראפיקה בשלוחת הטכניון בת"א היא בעלת הזמן הטוב ביותר השנה בשלוש הריצות שבהן היא מתמקדת: ב־200 מטר עם הישג של 24.62 שניות היא מתקרבת לשיאה הישראלי של אסתר רוט שנקבע ב־1975, וב־400 מטר (55.50 ש') היא מדגדגת את שיאה של אביבה בלס שנקבע ב־1971. מומחי הענף מעריכים שאם תעבור ל־800 מ' תפיק מעצמה הרבה יותר.

ברוריה ביגמן

„גוד טיים" נוסח הברויירים

שבוע של נוסטאלגיה על בית אבא, עבר על אווה ואלכס ברוייר מפ"ת, אנשי כדוריד ותיקים בישראל ששימשו מלוייה הצמודים של קבוצת הכדוריד ההונגרית „ואשאש גיור", שהתמודדה השבוע עם הפועל ר"ג בגביע אירופה למחזיקות גביע.

בשנות ה־60 היתה אווה הכדורידנית מספר 1 בהונגריה וזכתה בתואר העולמי. עם „ואשאש גיור", בה שיחקה 4 שנים, זכתה פעמיים באליפות. ואשאש שלה כונתה „קבוצת הזהב".

כשהגיעה לישראל קבוצת הגברים של מועדון הפאר, לקחו על עצמם אלכס (בעבר מאמן נשים מוכר בהונגריה) ואווה את הטיפול האישי באורחים והעניקו להם „גוד טיים". אווה פגשה את סגן נשיא המועדון, יוסף פאלמו, שחקן ואשאש בתקופה בה היתה אווה „אלילה". הברויירים אירחו בביתם את מנהלי הקבוצה האורחת. אווה, עקרת בית מעולה כיבדה בבירה, פלטת גבינות, עוגות ישראליות ופרי הדר. לכל אחד מהמנהלים העניק אלכס, אבוקדו. „אנחנו לא יודעים מה זה. אצלנו אין פרי כזה", השתוממו ההונגרים שקיבלו גם סלי תפוזים שאותם מתבקשו לחלק לשחקניהם בעת שובם להונגריה. „נמכור אותם כלימונים. אין לנו לימונים בבית", התבדחו ההונגרים.

ברוריה ביגמן

אוות ואלכס ברוייר (משמאל) עם סגן נשיא „ואשאש" יוסף פאלמו. בירה, אבוקדו ותפוזים. (צילם: גרי אברמוביץ)

בבוקר מתורגמן בערב סדרן

שתי פנים יש לניניו קריו. משעות הבוקר ועד שקיעת החמה הוא משמש מלווהו ומתורגמנו של מאמן נבחרת ישראל בכדורגל, היוגוסלאווי מילינקו מיחיץ'. החל משעות הערב, בתפנית חדה של 180 מעלות הוא עובר לעולם הכדורסל – אהבתו השניה, כהגדרתו. תפקידו: סדרן־אחראי על תא כתבי הספורט בהיכל יד־אליהו.

קריו הסימפאטי, 55, חי ונושם ספורט 24 שעות ביממה. האהבה לכדורגל היקנתה לו תעודת הסמכה של מאמן. הוא שימש מאמן נוער: 8 שנים בשמשון, 6 שנים בהפועל ת"א ובעונה האחרונה אימן את נערי מכבי יפו.

כשהוחלט בההתאחדות לכדורגל שמיחיץ' יאמן את הנבחרת, היה ברור שניניו ישמש לו בן לוויה בשכר. ניסיונו הרב עם מאמנים יוגוסלאווים שעבדו בישראל (מיחיץ' הוא הרביעי „שלו") העניק לו יתרון נוסף על התעסקותו רבת השנים כמאמן פעיל.

התיאום בין השניים מושלם. עיקר תפקידו של ניניו קריו מסתכם בתירגום דברי המאמן ואת דברי הבאים עמו במגעי שוטף באימוני הקבוצות. משחקי הליגה, אימוני הנבחרות ובדיונים נוועדות הישנות של ההתאחדות. מיחיץ' אינו דובר שפה אחרת, פרט לסרבית. עד כמה התיאום ביניהם עובד כהלכה, ניתן ללמוד ממבטיו של מיחיץ'. ומביצוע המסרים וההוראות שלו, לשחקני הנבחרת באימונים.

ניניו (משמאל, בחברת המאמן מיחיץ', באימון הנבחרת) ובערב כסדרן בהיכל יד אליהו (צילומים: עדי אבישי והנס אנגלסמן)

ניניו „חולה" על ספורט ולכן מצא לו תעסוקה גם בערב, לדבריו – בהתנדבות. עקב שליטתו בסרבית הוא מלווה גם כל קבוצת כדורסל ממדינה זו הבאה לישראל במסגרת גביעי אירופה. „כך נכנס בי חיידק הכדורסל", אומר איש הכדורגל הותיק.

ליד תא העתונות ביד אליהו מפגין ניניו כדרכו יחס לבבי, חיוך טוב. רבים הם מכריו – הוא בא מבית טוב: אביו מוניו היה שופט כדורגל ביוגוסלאוויה ובישראל. היה הבין־לאומי הראשון בישראל, שקיבל תג פיפ"א. לפני שנתיים נפטר. בשעתו זכה לנחמאות גם בפיפ"א על יכולתו לנהל משחקים חמים כמו בין יוון לתורכיה.

„מתי נראה את מיחיץ' במשחק כדורסל?", נשאל קריו. „בינתיים הוא מנצל כל רגע פנוי ממני כדי לעשות קילומטראז' במכוניתו החדשה, בכבישי ישראל...", השיב בחיוך.

יוסי רוזנברג

מייקל נרגע מהכדורסל בגולף

יש הרואים בו את הכדורסלן מס. 1 כיום בעולם. גם אלו שמערערים על הקביעה הזאת מסכימים כי הוא תופעה. מייקל ג'ורדן מהשיקאגו בולס. לאחר תקופה ארוכה בעונה שעברה שבה היה פצוע והחמיץ את רוב משחקיה של קבוצתו בנ.ב.א. שב ג'ורדן „להפציץ" את הסלים ולצבור נקודות בקצב של מכונת יריה. 50, 41 – ועוד ידו נטויה. בעונה שעברה השיג 63 נקודות בפליי אוף נגד בוסטון, שיא.

בפגרת הקייץ לא נגע בכדור – הירבה לדבריו לשחק גולף (בתצלום) „כדי להעניק לעצמו את הרוגע הדרוש לעונה החדשה", כפי שהסביר. ידידו הישראלי ארנון הנווג לווה אותו הקייץ, למגרש הגולף כאשר נרגע מהכדורסל.

הכיף שהחל בעיסוי נסתיים בברד סלים

מזג האויר הגשום, הסוער והקר, שפקד את ישראל בשבוע שעבר הבריח לטבריה את שני שתומי העור של הפועל חיפה, רונאלד יוסטון (משמאל) וקלפטריק וולס. הם בילו „יום של כיף ובריאות" במרחצאות „חמי טבריה הצעירה", קיבלו עיסויים, שחו בבריכה המחוממת – וכעבור 24 שעות הדבירו את בית"ר ת"א בליגה...

(צילם: ליאון מינסטר)

דייאגו הילדים, הכדור והאשה

1

2

3

דייגו מאראדונה (באמצע, בתמונה מס. 1) נהנה מאד להצטלם בסוף השבוע שעבר בחברת שני מלויו – כדורגלני־ילדים ששילבו ידיים והנראים גאים מאד בחברתו של הכוכב הארגנטיני הגדול של נאפולי האיטלקית – בטקס הענקת הפרסים היקרים והנוצצים מאד, מזהב וכסף של כדורגלן השנה, מטעם השבועון הפאריסאי רב היוקרה (בעולם הכדורגל) „פראנס פוטבול".

מאראדונה קיבל את פרס „כדור הזהב" על היותו „כדורגלן השנה" בעולם. „כדור הכסף" הוענק לשוער גרמניה טוני שומאכר.

בפרסי „נעל הזהב" ו„הכסף", על היותם המבקיעים הבולטים, זכו האנגלי גארי לינקר (משמאל, בתמונה מס. 2) והספרדי אמיליו בוטראגניו. הטקס נערך, ברוב פאר והדר ב„לידו" של פאריס.

מיד לאחר שהתייצב לקבלת הפרס שלו, שב דייאגו למקומו באולם הקאבארט המפורסם – והצלמים „לכדו" אותו (תמונה מס. 3) בשיחה רצינית מאד עם אשתו (הרשמית) קלאודיה, שנראתה הדורה מאד בלבושה.

האם מאראדונה עדיין מוטרד מהפירסום הסנסציוני בעתוני איטליה, לפיו הרתה לו נערה נאפוליטאנית, בחברתה בילה זמן מה כאשר היה מצוי בעיצומו של משבר־יחסים עם רעייתו? – פניו, מכל מקום, אינן מסגירות את המתחולל בראשו בימים אלו...

(תצלומי־רדיו של א.פ.)

מה היה/יהיה

טובי פולק

הנדוורג: „לשריר יש עוד הרבה שנים טובות"

השתוללות הכרטיסים (שלושה אדומים וארבעה צהובים) של השופט צבי שריר בשבת האחרונה ביבנה, הזכירה את העניין הישן־נושן של „מיהו בעצם כוכב ההצגה: השחקנים, או השופט". דילמה לא חדשה.

אחד שאהב לאורך שנות הקאריירה הארוכות שלו בשיפוט לתת שואו אמיתי על מגרשי הכדורגל, הוא שמואל הנדוורג. גם אז היו אליו טענות, אבל ממין שונה.

– הנדוורג, ההצגה היא גם של השופט ?

למה אתה שואל דווקא אותי ???

– משום־מה אני זוכר את ההצגות ההן...

אני גרסתי שהצדק חייב גם להיראות, לא רק להיעשות. אז הראיתי לקהל על מה ולמה אני שורק.

– אבל לגנוב את ההצגה ?

זה כבר עניין של חוש מידה. הכל צריך להיעשות בטעם טוב, ובלי הגזמות מיותרות. אחרי הכל - כולם באים לראות הצגה.

– דומה שבתקופה האחרונה שריר, ולא רק הוא, מצויים בלחץ מסוים, יותר מדי שומעים עליהם. אולי טוב לשופט, אפילו בכיר ומצטיין לקחת פסק־זמן קצר, מדי פעם ?

זה אולי נחוץ, אבל בוודאי שלא לשופט ברמתו ובגילו של שריר. הוא בשיאו, במיטבו, ויש לו עוד הרבה שנים של שיפוט כדורגל ברמה הגבוהה ביותר. ■

כהנא: „פיטר אותי אדם שאמר שהוא מבין בכדורסל כחמור במרק פירות"

דני כהנא כבר לא מאמן את קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה. אחרי שבתום העונה שעברה הציל, יש אומרים כמעט בנס, להציל את הקבוצה מירידה ממש ברגע האחרון לא עמדה להם סבלנותם של חברי ההנהלה. והם פיטרו אותו עוד בטרם הסתיים הסיבוב הראשון של הליגה.

– דני, עכשיו יהיה מי שיגיד שאם פוטרת, אתה בוודאי המאמן הישראלי הגרוע בליגה...

אני מקווה שלא אתה אומר את זה... אבל למי שיגיד, אומר רק שאני דוחה טענה כזאת בבוז. זו הרי שערוריה: אני, עם רקורד של 13 שנה כמאמן בלאומית, עם הצלחות יפות בחיפה, עפולה ועוד – מפוטר עכשיו בידי אנשים שאין להם כל מושג בכדורסל. כלל לא מדובר כאן על ספורט.

– הנהלת הפועל חיפה לא מבינה בכדורסל ?

מי שפיטר אותי למעשה זו לא בדיוק ההנהלה. ישנו אדם שעומד היום מאחורי הקבוצה מהבחינה הפיננסית, והוא זה שהחליט כי אינני טוב לקבוצה, מקצועית. וזהו אדם, תקשיב היטב, שאמר כי הוא מבין בכדורסל בדיוק כמו חמור במרק פירות. וזהו ציטוט מדויק.

– ההנהלה אמרה שאין יותר אמון בינך לשחקנים.

זהו באמת הדבר השפל ביותר שהם עשו. א: ממתי עורכים מישאל בין השחקנים על המאמן? ב: עוד לא נשמע שישתמשו בצורה כה צינית בשחקנים על מנת לקדם מטרות של אינטרסנטים. זה מגעיל. ■

ג'ימי: „נוח לי בלי מישל"

ירדת טרייה מהליגה הלאומית בכדורגל, נחשבת בתחילת העונה שלאחר מכן לאחת המועמדות המועדפות בקרב העלייה בחזרה ללאומית.

השנה טרפה הפועל ירושלים את הקלפים. הירושלמית הוותיקה החלה את עונתה בארצית כל־כך רע, שבכלל לא ברור אם תוכל להינצל מירידה לליגה א'. המיפנה החל להסתמן בשבועיים האחרונים, עם שני ניצחונות הבכורה, ושש הנקודות הראשונות.

ריפעת (ג'ימי) טורק עזב את ירושלים בסוף העונה הקודמת בטריקת דלת עזה. חייבים לו שם הרבה כסף, ועל מעמדו, כושרו הגופני וההלעזות עליו נכתבו לא מעט מילים במקומונים הירושלמיים. עכשיו חזר, ויש ניצחונות.

– ג'ימי, הניצחונות הגיעו בגלל שאתה חזרת, או אולי בגלל ששייע פייגנבוים התחיל לאמן ?

כנראה ששני הדברים ביחד. שיחקתי עם שייע הרבה שנים, ואנחנו מסתדרים מצוין.

– עזבת על רקע חברתי קשה, חייבים לך הרבה כסף. אתה מאמין שעוד תראה משהו ממנו ?

כך הבטיחו לי. אסור לשכוח שכל ההנהלה התחלפה. היום הניהול הוא הרבה יותר אחראי, והאווירה החברתית נוחה. יש הבדל גדול מהעונה שעברה.

– אולי בגלל שמישל דיין הלך לבני־יהודה... לא הייתם צמד נאהבים.

כן, גם זה נכון. דיין הכניס לקבוצה אווירה מאוד לא נעימה, בעיקר למי שבא מבחוץ. היום, כשהוא בחוץ – הרבה יותר נוח. ■

פרסלני: „שרף נקי מכל אשמה"

כשניסה בתחילת העונה לחזור לקבוצת האם, מכבי חיפה, היו ששמו רגליים לירון פרסלני, מי שהיה בעבר הקפטן. טענו נגדו שאופיו ויחסיו עם חבריו (או לפחות חלק מהם) לא מאפשרים לו ולקבוצה תיפקוד תקין.

היום פרסלני מחוץ לחיפה, מנסה לעזור למכבי פתח־תקוה להתרומם בלאומית. פרסלני – „גורם מתסיס" – בחוץ, והנה, הפלא ופלא, הפיצוצים שם ממלאים כותרות כמעט יום יום.

– ירון, שני ניצחונות רצופים של מכבי חיפה, וממשיכים לריב שם כאילו כלום.

החבר'ה בחיפה לא יודעים להתמודד עם ההצלחה של השנים האחרונות. אין מסורת של הצלחות. כך יוצא שגם אחרי ניצחונות – ממשיכים לריב, גם כשפרסלני איננו. מה שאגב מוכיח משהו לגבי הטענות של אלה שלא רצו אותי שם.

– אז מי אשם בבלאגן ?

אשמים בעיקר השחקנים. רובם לא מספיק מבוגרים בשביל לכבד את המקצוע שלהם, ולפרגן האחד לשני. גם לא יודעים לקבל שיקול של מאמן. הייתי רוצה גם להדגיש שצריך לנקות את המאמן שלמה שרף מהאשמה; הוא אמנם צועק ומקלל, אבל לא הוא המציא את זה. לפני שהוא בא לחיפה הם היו קבוצה קטנה מאוד. שתי אליפויות וסגנות אחת – הישג שכולו שלו.

– אז רק השחקנים ?

גם את ההנהלה אי אפשר לנקות מאחריות. עובדה שלא ידעו לטפל במצב ולהרגיע את הרוחות, דבר שגרם להידרדרות טוטאלית. ■

מפוטר כהנא: ממתי שואלים שחקנים?

נותן שואו הנדוורג: הצדיק צריך גם להיראות

מושיע טורק: הבטיחו שיהיה כסף

דחוי פרסלני: הם רבים גם בלעדי

הכדור הוא הגול

אבי מלר

מיומנו של חובב כדורגל ישראלי

מוצאי שבת: מול הטלוויזיה, בין קינות לפיצוח, העפתי מבט על לוח המשחקים של השבוע הבא ונתתי לרעיה תזכורת: בשבת הבאה בפתח־תקווה. הצגה כפולה, מפגש עם התל־אביביות. נא לשכוח מהבעל והאבא לחמש שעות.

יום א': בעיתוני הבוקר והצהריים דווח על קשיים בהסכם בין הפועל ומכבי פ"ת באשר להמשך הסדר ההצגות הכפולות באיצטדיון באם־המושבות. לאיש לא איכפת מההסדר שלי עם האשה. אז צילצלתי אליה ואמרתי לה שלא אבדה תקווה. יש לה סיכוי לקבל את השבת בחזרה. הכל תלוי בכל מיני שמות כמו נאדל, יושע, קרני רוזנצוייג, שאולי לה לא אומרים דבר, אבל עשויים לעשות הרבה למענה.

יום ב': עובדה. האדונים הללו החליטו כי אין יותר הצגות משותפות. מכבי פ"ת תארח את הפועל ת"א ביום שישי ואילו הפועל פ"ת את מכבי ת"א בשבת. לקבוצות קל אולי להתפצל. לבן־אדם לא. צריך לבחור. מכיוון שזו הזדמנות בלתי־חוזרת להרוג 2 ציפורים בכדור אחד – משחק פלוס איחוד משפחות – אני נכנס הביתה בקול תרועה, ומודיע לכל הנוכחים כי אלך לכדורגל ביום ו' ובשבת אני לשירותם.

יום ג': האשה רצה לסופרמארקט לקנות את מרכיבי הטשולנט. הטלפון עובד שעות נוספות: מזמינים את החותנים, החברים והשכנים לסעודת צהריים מאוחדת ומלוכדת של שבת אחר הצהריים. הפצצה נופלת דקות ספורות לאחר שהכל כבר סגור: „הפתח־תקוואיות מעיינות באפשרות קיום הצגה כפולה ברמת־גן". אני מעיין באפשרות לבוא הביתה עם שריון. אשתי, אחרי שהיא שומעת את הבשורה, מעיינת בספר הטלפונים לחפש עורך־דין טוב.

יום ד': בלילה אנחנו יושבים ומכינים את התירוצים המתוחכמים לשכנים, חותנים, ידידים. האפשרות לקום ולעזוב, ללכת להתחבא בסוף השבוע באילת או ברמת הגולן, יורדת מהפרק (רחוק מדי מאיצטדיון ר"ג). לפני שמגיעים להחלטה על קו הפעולה המדויק בו יש לנקוט, אני מביט בעיתוני הבוקר ומגלה שעוד לא אבדה תקוותינו. יש בעיות עם משטח הדשא בר"ג, עם התשלום, עם ההסדר, עם מה שלא יהיה, העיקר שיחזירו את המשחק הזה ליום שישי. רק רגע, אני מבקש בבית, עדיין לא למכור את השעועית, תפוחי האדמה והבשר.

יום ה': פתח־התקווה נסגר ע"י פתח־תקווה. הצגה כפולה בר"ג, סופי. זה יכול להיות גם סופי.

שבת: 12.30: מכבי פ"ת הפועל ת"א. 14.30: הפועל פ"ת מכבי ת"א. אלוהים אדירים, בשביל זה כל ההתפתלות? בפעם הבאה אני בהצגה כפולה של חמין וטעים.

טאנגו על הדשא בר"ג (במשחק בין מכבי פ"ת להפועל ת"א): ריקודים דווקא מתאימים לערב שבת (צילם: צביקה ישראלי)

הליגה המבדרת בעולם

הוויכוח על הליגה הטובה העולם יימשך לנצח. אנגליה, גרמניה, איטליה, ואולי ברזיל או ארגנטינה – מי יהיה זה שיפסוק חד וחלק לכאן או לכאן? העדר תמימות הדעים יתבל גם בכל נסיון להגיע לקונסנזוס באשר לליגה המעניינת ביותר, היפה ביותר, המרנינה ביותר או איזה ביותר שתבחרו לכם משלל האפשרויות. שמות התואר והסופרלטיבים העומדים לרשותכם חדשות לבקרים במדורי הספורט ושאר חלקי העיתון.

אבל היום אני רוצה להציע לכם להכתיר מעתה ואילך את הכדורגל הבריטי כ... מצחיק ביותר בעולם, ואני מקווה שאחרי הדוגמאות הבאות לא יימצאו עוד מקטרגים שינסו ליטול מהאנגלים את התואר הזה.

מצחיק, במובן החיובי ביותר של המילה, משום שעדיין לא נתקלתי בשום מקום בספורט בעל רמה כה גבוהה שיידע לא לקחת את עצמו ברצינות תהומית, שיידע לצבוע את ההישגים היפים והגאים ביותר בינתר מקורטוב של הומור, חידוד, שנינה.

והרי חלק קטן ומדגמי של הראיות: הייבורי. ארסנל יורדת להפסקה לאחר מחצית 0-0 מן הגרועות והמשעממות שניראו בהיסטוריה של המועדון הלונדוני. כאשר נשמעת השריקה לפתיחת המחצית השניה מודיע פדי פיני, השדר הנפלא והמחונן של שירות החוץ של הבי.בי.סי, כי „22 השחקנים עלו זה עתה לכר הדשא בנעלי בית, כדי לא להעיר את הצופים".

אותה גברת בשינוי אדרת. ארסנל, לאחר פתיחה צולעת, רצה לפתע חזק מאוד העונה. הקבוצה הממעטת להבקיע שערים, מתחילה לכבוש ולנצח. לאחר ניצחון חוץ בניוקאסל, אפשר לחזור לפדי ולשמוע אותו מדווח בשידור חי: „ארסנל ניוקאסל 2 0. ניצחון רביעי רצוף לתותחנים. זה עתה שמענו שארבעה אוהדי ארסנל אושפזו וקיבלו טיפול בהלם..."

הלאה. ערב אפור במערב־לונדון. פולהאם (ליגה ג') מארחת את ליברפול במשחק גומלין בגביע הליגה. במשחק הראשון באנפילד הובסה פולהאם 10-0, כך שאפילו הקנאים שבאוהדיה לא באים הערב ל„קרייבן קוטג'" עם יומרות. אבל, מסורת היא מסורת, הכדור הרי עגול ופרנסי פולהאם הרי צריכים למכור כרטיסים ולהדפיס תכניה צבעונית. נו, ומה מוצא האוהד הרוכש בשער התכניה הערב? תצלום מדליק של... דייגו ארמנדו מראדונה, הנושא כפיו ועיניו לשמיים ב... תפילה!

ועכשיו, הדובדבן שבעוגה. שילוב אידיאלי של הומור צפון־אירי על אדמה אנגלית (הכל עדיין בריטי). שעות ספורות לפני שהוא מביא את חניכיו לוומבלי, למפגש עם אנגליה בקדם גביע אירופה לאומות, נושא מאמן צפון־אירלנד, **בילי בינגהאם**, את בחירת ליבו לאשה בטקס צנוע ויפה. החתן הטרי מתיישב על הספסל בוומבלי, וחוזה בירוקים שלו מובסים 3-0 ע"י בחוריו של **בובי רובסון**. במסיבת העיתונאים עונה בינגהאם לכל השאלות על אזלת הרגל של חלוציו והקשיים שיש לאירים בהבקעה. רגע לפני שהוא עוזב את חדר העיתונות מסתובב בילי לכיוון אנשי הממלכה השביעית, קורץ, ואומר בחיוך ובקול רם: „לפחות אני בטוח שאני אכבוש הלילה..." ■

בילי בינגהאם: על הבקעות וכיבושים

משה אייזנברג – כשרון אדיר

בני־יהודה מכינה את היורש ל„מלך" ולכן קוראים לו „הנסיך". בינתיים נמצא עוד אהוד בן־טובים על המגרש ולמרות מה שמשה אייזנברג, 18 ו־3 חודשים, מראה על המגרשים, הרי שהוא נחשב רק היורש לכתר. במכבי ת"א, שהחליטה שאיננו מספיק מבטיח ושיחררה אותו בעודו נער, אוכלים את הלב למראה חוסר המקצועיות בהחלטה ההיא. באתי לשכונה כדי לראות את הכוכב הצעיר והמדובר ביותר בליגה. מול כפר־סבא ושחקנה ששון גדמיש, ראיתי גם צדדים אחרים לכוכבות זאת.

מה עשה משה אייזנברג מול כפ"ס?

	מחצית ראשונה	מחצית שניה
בעיטות למסגרת	1	1
בעיטות לא למסגרת	0	0
מסירות מדויקות	8	7
מסירות לא מדויקות	3	4
תיקולים מוצלחים	2	1
תיקולים לא מוצלחים	2	3
נגיחות לשער	0	0
נגיחות מאחור	0	1
ענר עבירות	1	0
ספג עבירות	1	1
איבודי כדור	3	7
הלכר בנבדל	1	2
ציון		5

משחק ראש

גם אם ינגח לעתים – משחק ראשו גרוע. בחינתו מול גדמיש החזק והקפיצי איננה לזכותו, אבל הוא חוסל טוטאלית בכל כדור גובה. לא רק שהפסיד את כולם (לבד מנגיחת הסטה במרכז המגרש), אלא שהראה כי ניתורו חלש הוא חושש ממאבק כוח בניתור וגרוע יותר – מיקומו לנגיחה חסר „איפוס" לחלוטין. זה עלה לבני־יהודה באובדן כדורים ומצבים.

טכניקה ויכולת סיום

הצד הטכני הוא החזק שלו. עוצמתו – באגפים. שם מנצל משחקו הטוב בשתי רגליו ושינויי כיוון שכמו נלקחו מהכדורסל. עם הגב לשומרו מסוגל להביכו בתנועת עקב חדה ומבלבלת. אהבתו הגדולה: להעמיד פנים כעומד לכדרר ולשחרר ב„שפיץ" נעלו הימנית כדור חד וחזק לדאבל־פאס שיחזור לרגלו השמאלית. טכניקת ההשתחררות (כשיש שטח נרחב בלבד) – נהדרת. גדמיש, שדחקו בשבת למקומות הצפופים, מצץ ממנו את כל העוקץ הזה. אייזנברג איבד בתימרוניו לא פחות מ־10 כדורי התקפה. הולכת הכדור שלו מהירה ובטוחה, במיוחד באגפים. ההגבהה, תוך כדי ריצה ושמירה איננה יותר מממוצעת אצלנו (והממוצע – רע). לכן מעדיף להמשיך לכדרר ולחתוך מהקו פנימה. ראיית המשחק שלו מתבטאת במטרים הקרובים אליו. רחוק מכך איננו מוסר, אלא אם מדובר באגפו. מאוד יצירתי, ושונא הגבלות טאקטיות. שינויי הכיוון מנוצלים בתרגילי עונשין. קופץ לכדור ורץ שמאלה. חברו (שרעבי) עושה זאת אחריו לימין והבועט (סלמן) שולח פאס חזק אליו כשהוא כבר משמאל ומאחורי ההגנה. מסוגל לבעוט לשער מכל מצב, לא בעוצמה – לכן מסוכן רק בתוך הרחבה שם מיקומו טעון שיפור. חייב לנוע שם יותר. קשה לו שם כשהוא סטאטי, להגיע למצבים.

הנסיך הקטן

מהירות

לאייזנברג רגליים קלילות שעושות אותו אחד החלוצים המהירים בישראל, אבל הוא מראה זאת לעיתים די רחוקות. אינו אוהב לרוץ סתם לכדורי עומק. לעתים יעדיף להראות כנשמר שאינו מסוגל להדביקם. יותר ממהירות, מעלתו היא ספרינט רצחני ממצב סטאטי, בחיתוך כדור פתאומי, לשעיטה קדימה. מעדיף לקבל כדורים במרכז ולברוח איתם לאגף (במיוחד השמאלי). בדקה הראשונה עקף כך את כל הגנת כפ"ס, אך רגלו של אדיר שמיר חסמה את כדורו לקרן. אוהב שטחים פתוחים בהם קל לו להתבטא. בעייתו העיקרית, במיוחד השבת: חוסר תנועה בהתקפות מסודרות ואיטיות. ממעט לשחק גאגפים. לגדמיש קל היה לבולמו במרכז הרחבה. וראה כי חבריו מכירים את הבעיה לכן חיפשו את הזיזי שירזי, קיצוני טיבעי שאוהב לרוץ. אייזנברג לא מנצל נתוניו נכון. חמור יותר: נח על זרי תהילת הפרשנים באחרונה ואינו מתאמץ. רק הוא, ואולי שניאור, ידעו להסביר נטייתו למשחק של מטר מרובע ואת התחמקותו מפתיחת אגפים לחבריו במצבים רבים. בשבת היה לכן חלש למדי.

תיקול

חולשתו הגופנית היא בעייתו החמורה ביותר ותימנע ממנו את הזינוק האמיתי קדימה (שלא לדבר על חו"ל). איננו פחדן, אבל יעילותו במתקל ועזור בשמירת מגינים תוקפים – אפסית. הקהל בותנו בפעילות התקפית, ונראה שזה נוח לו. גדמיש לא הותיר לו סיכוי לעוברו במשחק של כח, וזה מה שעתיד לקרות לו מדי שבת. הכותרות רק מחממות את שומריו האישיים. 4 פעמים תיקל וחילץ כדור (תמיד כדורים גבוהים בחם חוריז מנצח). אבל ב־5 אחרים (שטוחים, כשליריב יתרון תהולכת בכדור) הפסיד את כולם. רק הטמפרמנט גרם לו להמשיך ולתקל מדי פעם. נחיתותו המדהימה מול שחקנים אפורים (אידינגר האיטי) היא המיכשול האמיתי שלו לפיסגה.

היא שדרנית ספורט מקצועית באחת מתחנות הטלוויזיה הגדולות בגרמניה ■ סיפור אהבתה עם ישראל החלה במקרה, היום היא מכורה ■ מדברת על עליה, אפילו על גיור ■ אפשר לשמוע ממנה גם סקירה מקצועית על (אי) השתלבותם של פיונטי וקליין במולדתה ■ סיפור אחר

בועז ביסמוט

היא באה אלינו מגרמניה הקרה, לא רק בגלל השמש. בארבל וישרמן, 27, אוהבת את ישראל וגם מנהלת רומן סוער עם הכדורגל. בעבר היתה עיתונאית ספורט. היום מגישה תוכניות ספורט בתחנת הרדיו והטלוויזיה W.D.R (ווסט דויטשה רונדפונק) אחת הגדולות בגרמניה.

לרוב אנו רגילים לראות גברים במגרשי הכדורגל. נשים יש, פה ושם. למשל – בארבל. יש לה אלילים: השוער טוני שומאכר, קלאוס אלופס ושות', שחקני פ.צ. קלן, עיר מגוריה. „אני אוהבת את הכדורגל. בחופשותי אני הולכת למשחקים. יש לי קשרים טובים עם השחקנים, המאמנים והקהל".

מגישת תוכניות ספורט בארבל וישרמן: „פיזה אהב קהל, איצטדיון מלא היתה ערובה להצלחתו". (צילם: עדי אבישי)

אנחנו מתעניינים ב„גרמני" שלנו, דוד פיזנטי.

„היה קשה מאוד להתקשר עם פיזנטי. שפיגלר עשה עבורו הכל. מה גם שהאנגלית שלו לא היתה טובה במיוחד. הגיע לקלן, כשהמועדון היה בתהליך של שינויים. האנס לר היה המאמן הראשון שלו בקלן – היום הוא מאמנה של גרמניה האולימפית. לר ניסה להחדיר בפיזנטי את המנטאליות הגרמנית במגרשי הכדורגל. להיות מקצוען. בגרמניה, מי שרוצה להיות שחקן הרכב ראשון, חייב להראות למאמן שהוא שווה את הבחירה. להפגין שיפור מתמיד. לדעתי, פיזנטי לא הבין את זה".

ההמשך ידוע. לנו, בארץ, משהו לא מסתדר: מתר שמענו על הצטיינותו של „פיזה" במשחקים בהם שותף, מאידך שב לספסל. לא נשמע הגיוני.

„בתחילת העונה, כששיחק, היה באמת טוב מאוד. אבל קלן היתה בתחתית. קסלר קיבל אולטימטום. הקהל לחץ והמנהלים רצו תוצאות. קסלר ביצע שינויים בקבוצה. פיזנטי בחוץ. צריך לדעת: לפיזנטי לא היו רק משחקים טובים. היו מקרים, אני זוכרת, בהם הציג יכולת שתאמה יותר [illegible] את הליגה השלישית או הרביעית.

„מסקנה אחת אני יכולה להסיק לגביו: הוא אוהב קהל. איצטדיון מלא היה תמיד ערובה להצלחתו. אני זוכרת שבמינכן היה קהל רב ופיזנטי היה אחד המצטיינים. לעומת זאת, כשקרחות גדולות נראו ביציעים – היתה נסיגה ברמתו. מעין שילוב בין הקהל והיכולת".

פיזה לא ניצל צ'אנסים

„קלן המשיכה להתדרדר, וכריסטוף באום, עוזר המאמן, ירש את מקומו של קסלר. באום החליט לתת צ'אנס לצעירים והם ראגו לנצלה עד תום. רצה להוכיח שקלן לא רק רוכשת שחקנים – גם בונה קבוצה. מה שמנע שוב מפיזה לשוב להרכב, היתה היכולת הטובה שהחלו להפגין שחקני הרכש, הדני מורטן אולסן והאנגלי טוני וודקוק.

„מצבו של פיזנטי שוב לא היה שפיר. במשחקי האימון לא התאמץ – וכך לא שבים להרכב. דיברתי עם באום על סיכויי פיזנטי להשתלב מחדש בהרכב. לדעתו, פיזנטי חייב להוכיח לו שהוא עושה את המכסימום, אחרת לא יוכל למצוא לו מקום בין 11 הראשונים."

„ב.ב." – הכינוי שהדביקו לה ידידיה הישראלים המתקשים לבטא את שמה – גילתה בקיאות רבה בכל פרט הנוגע לכדורגל. החלה לדבר על טאקטיקה ושיטות משחק. רמתה למדריכה בקורס מאמנים. כדורסל, פחות מעניין אותה – אבל היא עוקבת אחר הנעשה בענף לפחות לצרכי עבודה. כשהגענו לדבר על כדורסל, מהר מאד היה רלף קליין, כעבר מאמן מכבי ת"א והנבחרת ועתה בסאטורן קלן נושא השיחה.

„היתה התלהבות גדולה כרלף הגיע לקלן. דיברו על מאמן מכבי ת"א, קבוצה שמצליחה באירופה, המגיע לאמן בגרמניה, ועוד בתקופה שהכדורסל הגרמני נמצא בתנופה. היתה רמת ציפיות גבוהה מאד ממנו.

„אך כשקלן לא זכתה באליפות, החלו להישמע זמירות חדשות. כשקיבל את אימון הנבחרת הגרמנית שוב היה בכותרות. פורסמה ביקורת על קליין – אבל לא רבה. אולי בגלל ההערכה הרבה לה זכה כשבא לגרמניה. היו שסברו כי העובדה שלא שלט בגרמנית, תהיה לו לרועץ, אך לדעתי זו שטות גמורה. רלף הרי נולד בגרמניה. אם פיזנטי הגיע לקלן כאלמוני, אצל קליין המקרה היה הפוך לחלוטין. כולם ידעו שהוא אחד המאמנים הטובים בעולם.

„לעולם לא אשכח מקרה שארע לי עם נבחרת ישראל בכדורסל, באליפות אירופה, שנערכה בגרמניה. שתי הנבחרות התמודדו ביניהן. ידיד טוב שלי, ששידר את המשחק ברדיו, התערב איתי על 100 מארק, שגרמניה תנצח. השתוללתי כמו מטורפת במשחק הזה. עודדתי את ישראל. בסיום זכיתי גם במאה מארק וגם בניצחונה של הנבחרת שלי"...

במהלך השיחה לגמה מפחית בירה והמשיכה לדבר בעוד פניה מופיעים גם על המירקע, בשידור. השילוב הזה דווקא יצא נחמד, כמו ראיון סטראופוני.

ביקורה הצפוי של נבחרת הכדורגל של מערב גרמניה בישראל, מביא לה סיפוק רב. לה אישית יש בכך חלק, אמנם מיזערי. „הביקור הצפוי הוא משהו נפלא. אני זוכרת ש'שיגעתי' את מאמן הנבחרת הורסט קופל, שהיה פעמיים בישראל עם בורוסיה מינשנגלאדבך. מתי תבואו לישראל? - שאלתי אותו בכל הזדמנות כשפגשתיו. מכיוון שאנו ידידים טובים, היו הפגישות תדירות למדי. הוא השיב לי: אין אפשרות לקיים משחק בישראל בתקופה הקרובה, בשל לוח הזמנים הצפוף של הנבחרת. בסוף הם יגיעו.

ברבל נולדה בהילדן, ליד דיסלדורף. לאחר התיכון ביקשה ללמוד חינוך גופני. בעיות גב מנעו זאת ממנה. למדה איפוא משפטים. לאחר שנה הבינה שזה לא מה שמעניין אותה. מגרשי הספורט קסמו לה יותר מאולמות בתי המשפט. היפנתה את מירצה לעיתונאות ספורט. לבסוף מצאה עצמה ב„וו.ד.ר." בקלן, הגדולה מתשע התחנות הממשלתיות בגרמניה. 4,800 עובדים.

על ישראל לא תשמע ממנה מלה רעה. מחמאה רודפת מחמאה: „התאהבתי בכם מהרגע הראשון שדרכתי על האדמה הזאת. הגעתי לישראל לאחר הכרות עם ישראלי בקלן. הייתי בת 18 ובאתי לבקרו. לאחר מכן הוא לא היה הסיבה. כאשר הבחנתי שהקשר עמוק ורגשי, החלטתי שבעתיד אעלה לישראל. אולי בשנה הבאה. אפשרי גם גיור".

בארבל מתכוננת לעזוב את ביתה שעל גדות הריין, את מכונית הספורט היוקרתית שלה. „רק את שני החתולים אקח עמי לישראל", היא צוחקת. ■

האפיפיור

אבי מורגנשטרן

דוד לויאן, מזכיר את... חוזה המדינה, בנימין־זאב הרצל. לא בתשקפות הפוליטיות הימניות שלו, חס ותלילה, כמו בחזון שלא מפסיק לדבר עליו: חזון בית"ר. „עשיתי את זה, עשיתי את זה, אני אעשה את זהו". הפאנץ'־ליין: בית"ר ת"א בעוד 4 שנים, אימפריה – שגם מכבי ת"א והפועל ת"א ייקנאו בה. נשמע מפתיע, קצת יומרני, אפילו שחצני. מי שעוקב אחר בית"ר ת"א לאורך שנים, יודע שמדובר בקבוצת נדנדה: לאומית־ארצית־לאומית־ארצית וחוזר חלילה. אלא שללויאן, כמו למרטין לותר־קינג יש חלום...

לויאן הבוס של בית"ר ת"א. לכאורה זה הדבר האחרון שהוא צריך על הראש. איש עסקים מצליח, שמכניס את הראש עמוק לתוך מיטה חולה. בהמשך יאמר היא גוססת. הגרל קטן־גדול. אשתקד הצליח להעלות אותה ללאומית. די שיגרתי. היום בית"ר בתחתית, בדרך לארצית וגם זה די שיגרתי. מאיפה בא החזון והרימיון לאימפריה? – עוד מעט תבינו.

מלים טובות ואחרות

לויאן שנוי במחלוקת: מאמנים כמרימוביץ, זלצר או קונסטנטינובסקי, ייאמרו עליו מילים טובות. כמוהם גם כמה משחקניו בהווה. לעומתם לא מעט שחקנים שמחזיקים עליו חרבה בבטן. יש להם טענות קשות עליו. אומרים שהוא שומר טינה, שלא יודע להפריד בין יחסים אישיים לבין תיותו יו"ר. בעיה של תקשורת. מצד שני, ייאמרו שהוא רודף פירסומת. אוהב להיות בכותרות. עושה מכל דבר קטן, פיצוץ בומבאסטי למען יראו וייראו. לא מסתפק בתפקידו כיו"ר אלא, ממשיכים אותם שחקנים, קובע דברים מבחינה מקצועית ולמעשה המאמן רדלר הוא רק כיסוי להחלטות של לויאן. לא עומד בהסכמים, לא נפרד יפה משחקנים.

לויאן מצית סיגר ארוך ויפה, נושף את העשן הריחני, לא מתרגש. כי יש לו חזון.

בן 33, מטאור לא קטן בעסקים. בתחילת דרכו היה כתב זוטר בעיתון „חדשות הספורט". בן 12 החל בזה ובן 16, הוא אומר בגאווה לא מבוטלת, כבר החזיק בתעודת עיתונאי. הסתובב במגרשי הכדורגל וספג את החיידק לתוכו. אחרי הצבא, העדיף עסקים על עיתונות. פנה לייבוא מוצרי חשמל ואלקטרוניקה. מאז יושב חזק מבחינה פיננסית.

לא חולה, גוססת

בן 27, נקרא לראשונה לנהל את בית"ר ת"א. שנת 81'. אחרי עונה אחת עזב. לדבריו עקב בעיות עסקיות. ב־83', הגיע למכבי פ"ת. זאב'יק ולצר, ידיד אישי וקרוב, ביקשו לבוא ולעזור. פ"ת, התמקמה אז במקום האחרון. אפס נקודות אחרי 4 מחזורים. בסוף השנה נשארה בליגה. לויאן, ביקש אישור מיוחד כדי לנהל את הקבוצה מראשי בית"ר. היום הוא אומר בבטחון, כמו כל משפט שאומר, שאם היה נשאר בפ"ת, תוך שנתיים היא היתה אלופה.

למה בעצם, איש עסקים כמוך, בא למיטה חולה כבית"ר ומשקיע כסף וזמן. מה ההגיון?

לויאן: „בית"ר ת"א לא חולה, היא גוססת. כדי להבריא את הקבוצה צריך לעשות אותה חולה ורק אחר כך בריאה. אני חושב שאני בדרך הנכונה. זה כאביראש לא קטן. אני מבזבז הרבה כסף מכיסי הפרטי, ומאבד זמן וראש לעסקים, למען הקבוצה. אבל קשה לי להיפרד מהדבר הזה. נתפסתי. יש בי אמביציה לעשות מבית"ר אימפריה, להקים את האגודה על הרגליים. לא יעזור כלום, אני אעשה זאת. כבית"רי וכחרות'ניק, חשוב לי שלא תלך לאיבוד. אין לי ספק שאילמלא לקחתי אותה אשתקד, היתה מתפרקת לגמרי. היתה קבוצה עמוסה בחובות, שהשאיר היו"ר הקודם לאופר, 15 אלף דולר וקבוצה הרוסה. ללא בית, ללא שחקנים. בתוך עונה אחת שיניתי הכל. היום יש מגרש אימונים, מס' 1 בארץ מתרומות שלי ושרצתי לגייס. יש במגרש, חדר כושר, חדר וידיאו וטלוויזיה, באר שהשחקנים יכולים לשבת ולהירגע אחרי האימון. לנו ציוד הספורט הכי טוב בארץ, וכמובן מחלקת נוער וילדים. שבע קבוצות. לפני עונה, היתה רק קבוצת נוער שבקושי היו בה 11 שחקנים. כיו יש לנו 600 ילדים שטובי המאמנים שהבאתי, מופקדים עליהם. תוך כמה שנים, בית"ר תשכח מהרכש שלה לגמרי. רק שחקני בית יהיו בה. תוך 4 שנים, רק סבלנות, בית"ר ת"א תהיה אגודה שגם מכבי והפועל ת"א ייקנאו בה. תהיה אימפריה. אפילו היום, מכבי ת"א מנסה לגנוב ילדים מהמועדון שלנו. אבל אין לה סיכוי. התנאים שדוד לויאן נותן, אף אחד לא יכול לתת".

> דוד לויאן, הבוס של בית"ר תל־אביב, מודה שהכניס ראשו למיטה חולה, אבל מדבר על בית"ר כעל חזון: „בעוד ארבע שנים תהיה אימפריה, שאפילו מכבי והפועל ת"א לא יוכלו לעמוד בקירבתה" ■ אדם שנוי במחלוקת, שמרבה לומר: אני, אני אני... ■ מול כאלו שמדברים עליו רק טובות – יש לא מעט „עם בטן מלאה" עליו ■ אומרים שהוא שומר טינה, יש לו בעיות של תקשורת אנושית, רודף פירסומת, המאמן אצלו רק חותמת גומי ■ „אני אמנה לי את היורש, אותי אי אפשר להחליף" ■ יש לו שאיפות פוליטיות: „בעוד חמש שנים בכנסת – אולי מעבר לזה"

הרכש היה הכרחי

לויאן מדבר תמיד בגוף ראשון. הרבה אני. את הקרדיטים ממעט לחלק בין אחרים, אם בכלל.

אתה מדבר על נוער, אבל בית"ר ממשיכה לקנות רכש בסיטונות...

לויאן: „מה אתה רוצה? – לא היה נוער, או חייבים לקנות רכש. תראה: אריק כספי פצוע או מה אני אעשה?. ניסן כהן, מכר משחקים. טירן אופנהיים רצה שנסדר לו צבא קרוב לבית – סידרנו לו בקריה אבל הוא לא בא להתאמן. ירון כהן חזר, בן־נתן משחק, טורס משחק וניסים ג'רבי השוער, משחק".

דיברת על שינוי בקבוצה. בשנה שעברה שיחקו בבית"ר ת"א 26 שחקנים (!) זה נשמע מטופח, לא?

לויאן: „היינו חייבים לרכוש רכש. היינו קבוצה ללא שחקנים. הבנתי שכדי לתקוע יתד בלאומית, חייבים לקנות שחקנים. עובדה שעלינו ועשיתי נשף מפואר שהכל מומן מכיסי. אפילו מחנה האימון שעשינו השנה בגרמניה, בא מכיסי".

למרות שאתה כל כך בסדר, לדבריך, יש להרבה אנשים לא מעט כעס אפילו שנאה כלפיך?

לויאן: „אם אתה מתכוון לשחקנים שאינם בבית"ר, אין מה לעשות. בוא ניקח לדוגמא את שוקי נומדר. נזרק בידי לאופר. החזרתי אותו. אפילו עשיתי אותו קפטן, למרות ששאר השחקנים שנאו אותו. פתאום, באמצע העונה, נעלם לנו לשבוע. נסע לפאריס. אמר לי שליאון קונסטנטינובסקי נתן לו אישור ולליאון אמר שאני נתתי אישור. שקרן! אחר כך ירק על שחקנים, קילל ורדלר ואני החלטנו לקחת ממנו את סרט הקפטן. כשלא שיחק, הקבוצה עלתה ללאומית בהליכה. המשחקים הכי טובים של בית"ר היו בלי שוקו נומרר. בתחילת העונה התחנן לשחק אצלי. אפילו בחינם. ליברמן ושוקו התחננו לחזור. למה? – סימן שכדאי להם אצלי".

עלי אי אפשר לעבוד

ניסן כהן, טען שהבטחת לעזור לו במשפט על מכירת משחקים, אבל בפועל לא רק שלא עזרת, פעלת נגדו?

לויאן: „ניסן נולד בבית"ר ואני אוהב בית"רים. רציתי לעזור לו. אמרתי לו: תגיד את האמת. יש לי קשרים. אעזור לך. אבל הוא נשבע לי שלא מכיר את הבחור שהאשימו אותו. מה הוא עובד עליי – תבוב, על לויאן אי אפשר לעבור. אני קולט הכל. הבחור גר דלת מולו. ניסן שקרן ואני לא מוכן לעזור לו."

יש שמועות עקשניות, שמעבר לתפקידך כיו"ר, אתה גם מחליט מקצועית בשחקני רכש ובקביעת ההרכב.

לויאן: „לעולם לא קבעתי ולא אעשה זאת לעולם. כשביל זה אני משלם למאמן. רדלר, לפעמים, מתייעץ בי ואני אומר את דעתי. מעולם לא התערבתי למאמן".

אבל אתה היית הראשון שדיבר על רוד לביא כבלם, והנה, הופ, לביא משחק כבלם עד שצמח חזרה

לויאן: „לא קבעתי. העלנו, רדלר ואני, רעיון והוא החליט לקבל את זה. אמרתי שאני חושב כמוהו שלביא ישחק בלם, בינתיים".

הסיפור של יעקב כהן

למה כל הסיפור עם יעקב כהן. רדלר רצה שישחק בלם אחורי ואתה עשית מזה רעש גדול בעיתונות?

לויאן: „אף אחד לא הבטיח ליעקב כהן שישחק בלם. כשישב איתי בתחילת העונה אמרתי לו שיש לנו את רוני צמח, בחור נורא רגיש ופגיע, אמרתי שיקח את זה בחשבון. רדלר הסכים שיהיה בלם אחורי רק בעונש שמרצה רוני צמח. אז כהן הלך ועשה מזה סיפור גדול בעיתונות."

וגם אתה הלכת ועשית מסיפור קטן, יחסית פיצוץ די גדול בעיתונות. בשביל מה?

לויאן: „אני החזרתי לו בעיתונות. האמת שאני לא פירסמתי את זה, מישהו מהקבוצה הדליף לעיתונות. שיהיה ברור, אף שחקן לא יקבע לעצמו באיזה תפקיד ישחק, בשביל זה יש מאמן. נגמרו ימי הבלאגן בבית"ר."

לפני שנה, כשנתת לניסים כהן ללכת לבני יהודה, הצהרת שבית"ר יכולה להסתדר בלעדיו. למה, בעצם?

לויאן: „ניסים לא רצה לשחק בארצית. ביקשתי ממנו לשחק כמה משחקים אחרי שראינו שזה לא הולך, אני אישית, עזרתי לו לעבור לבני־יהודה. אמרו לי שניסים רצה עם עוד כמה שחקנים לצאת נגדי, אבל זה נופח מעבר לכל פרופורציה."

אתה יודע על הרצון של כמה שחקנים בבירים, בעונה שעברה, להפיל אותך מתפקידך?

לויאן: „להדיח את לויאן איש לא יכול. אין לאף אחד כח לעשות זאת, לויאן מחזיק את האגודה לבד. אני צריך למנות לי יורש. ומי בעצם נגריץ – כל מי שלא כבית"ר. תראה לאן שוקו הגיע. אמר שרוצות אותו 16 קבוצות בלאומית. איפה הוא היום? איפה ליברמן, איפה ניסן כהן?"

לויאן איש חזק. מי שתאמין באימרה: „לכל אדם יש תחליף", יכול לשכוח ממנה כשמדובר בלויאן. אין לו תחליף. כמו אפיפיור.

לשחקנים יש הערכה אליך?

לויאן: „יש יותר מדי. אני רוצה שישחקו ושפחות יעריכו אותי. אין עוד יו"ר כמוני שבא כמעט לכל אימון. באחד האימונים יצאתי לעשות סדר בבית"ר רמלה ובבית"ר נתניה, כי לי חשובות כל הקבוצות הבית"ריות, אני חבר מרכז בית"ר וחבר בוועדת הכספים של ההתאחדות. כל השחקנים התפלאו למה לא באתי לאימון, חשבו שאני כועס עליהם".

לויאן, אוהב את הכח שבו. את המעמד. וזה ממשיך הלאה. כמעין המתגבר.

אתה בטח לא שוכח שגרשוביץ, הראשון שניסה לשנות משהו בבית"ר והעלה הרבה שחקני נוער להרכב, אמר עליך שאתה יכול לנהל מקסימום חנות מכולת?

> דוד לויאן: בית"ר ת"א זה אני... התפקיד הבא – משגיח ממעל..

לויאן: „איפה הוא היום ואיפה אני... אני העליתי את בית"ר לל־אומית, מכלום. שיחרנו את כל הכוכבים – ניסים וניסן כהן, ירון כהן.. זה מוכיח שהקבוצה צריכה לב. שרק תהיה סבלנות לאנשים".

ומה עם החנות מכולת?

לויאן: „גרשוביץ רצה להיות מנג'ר. אצלי מנהל צריך לרוץ עם השחקנים לכל מקום והוא לא רצה. פה אין מנג'ר כמו באנגליה או גרמניה. לא נפגעתי. אני תמיד טוען שאם אומרים עליך דברים כאלה, סימן שאתה חזק".

„לא נרד!"

איך ההערכה שלך לרדלר, מבחינה מקצועית?

לויאן: „לדעתי, הוא מאמן טוב, מהטובים בארץ. אם היה בעל יד קשה יותר – היה מס' 1 בארץ".

שאיפות לעונה הזו?

לויאן: „אני בטוח שהעונה נסיים בין מקום 8 ל־10. מתוך ידיעה שתוך 3 שנים אנחנו בין ארבעת הקבוצות הראשונות".

ואם תרדו השנה, הכל למעשה יירד לטימיון ולא עשית כלום?

לויאן: „לא נרד. בית"ר לעולם לא תרד עוד לארצית בטח לא כל עוד אני היו"ר שלה".

בסוף העונה, יעשו את החשבון הקטן עם לויאן. אם יצליח, כל היריבים שלו יצטרכו לבלוע את הלשון. אם יפול, ובית"ר תרד לארצית – הכסא שלו יהיה מאד לא יציב. אפילו כסא חזק כשלו, יהיה לכסא נדנדה. אין ספק שלויאן לוקח עליו הרבה סיכון בהצהרה שכזו.

עוד כמה שנים אתה רואה עצמך, על הכסא הזה?

לויאן: „האמת, זה כבר מתחיל לשחוק אותי. רוצה שהאגודה תעמוד על הרגליים ואז אהיה בעל תפקיד של משגיח ממעל. אבל קודם אני אמנה לי יורש, כדי שמה שבניתי, לא יירד חס וחלילה לטימיון".

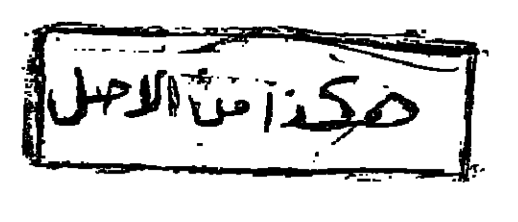
שאיפות פולטיות?

לויאן: „כמובן! רוצה תוך חמש שנים להתקדם בכנסת – אפילו מעבר לזה. אני לא חזק בפוליטיקה. חושב שהתפקיד הנוכחי מוסיף לי כח. כשהייתי איש עסקים בלי בית"ר, היה לי יותר כח".

כח, זו כל התאוריה.

ומה אומר עליו אחד מאלו שהכירו מקרוב?

גרשוביץ: „לויאן בחור טוב. אנשים אוהבים להיות בחברתו. מי שנמצא לידו, טוב לו – אבל בין זה לבין להיות אדם שמקבל החלטות בכדורגל המרחק גדול. אין לו כישורים לכדורגל. לא מסוגל לנהל קבוצת כדורגל." ■

2 כרטיסי טיסה לפריז

יוגרלו בין הקוראים המשתתפים במשאל „ספורטאי השנה תשמ"ו"

בן יוגרלו פרסים רבים נוספים

בעמוד זה מתפרסמים תצלומיהם של ספורטאים שהצטיינו ב־20 ענפי ספורט במהלך שנת תשמ"ו. הקוראים מתבקשים לנקוב במספרו של הספורטאי הנראה להם כמצטיין בכל אחד מ־20 ענפי הספורט במספרו הסידורי של הספורטאי, שלדעת הקוראים ראוי לתואר „ספורטאי השנה המצטיין" תשמ"ו.

אופניים
1. עמוס גרי
2. טל נשרי

איגרוף
3. יהודה בן־חיים
4. גיורא קושמקוב
5. יעקב שמואל

אתלטיקה
6. סיגל גונן
7. רמי לב־רן
8. אודית קולודני

ג'ודו
9. שי יונה
10. משה פונטה
11. אדי קואז

האבקות
12. משה אורנמן
13. אבן ברנשטיין
14. [illegible]

התעמלות
15. פרנסין גראנט
16. יעקב לוי
17. [illegible]

חתירה
18. אריה ברילמן
19. יעקב רוזן

טניס
20. גלעד בלום
21. ש. גליקשטיין
22. [illegible]

טניס־שולחן
23. יוסי בונן
24. דרור פולק
25. [illegible]

כדוריד
26. אהוד סלע
27. רז סומך
28. זיו קושניר

29. אבי כהן
30. אלי כהן
31. אורי מלמיליאן
32. דוני רוזנטל
33. אבי רן
34. משה סיני
35. מיקי ברקוביץ'
36. דורון ג'מצ'י
37. ברד ליף
38. קוין מגי
39. לאבן ברדד
40. קדל נברסון
41. דני לנג
42. טל סנוניה
43. רונן שוהם
44. עמיחי ברם
45. יעקב הרשקו
46. רונית כרמלי
47. מאיר דלויה
48. אלי סדרס
49. בוריס פידל

נכים
50. חנוך בודין
51. רוני בולוטין
52. ציפי רובין

סיוף
53. ניסן בלנק
54. לידיה חתואל
55. יצחק חתואל

קליעה
56. גילה זאדה
57. יצחק יונסי
58. גיא סטריק

שחיה
59. ערן גרומי
60. שגב פורת
61. אייל שטיגמן

שיט
62. דן טורטן
63. רן טורטן
64. אלון דגן
65. יצחק סויסה
66. גד אברהם

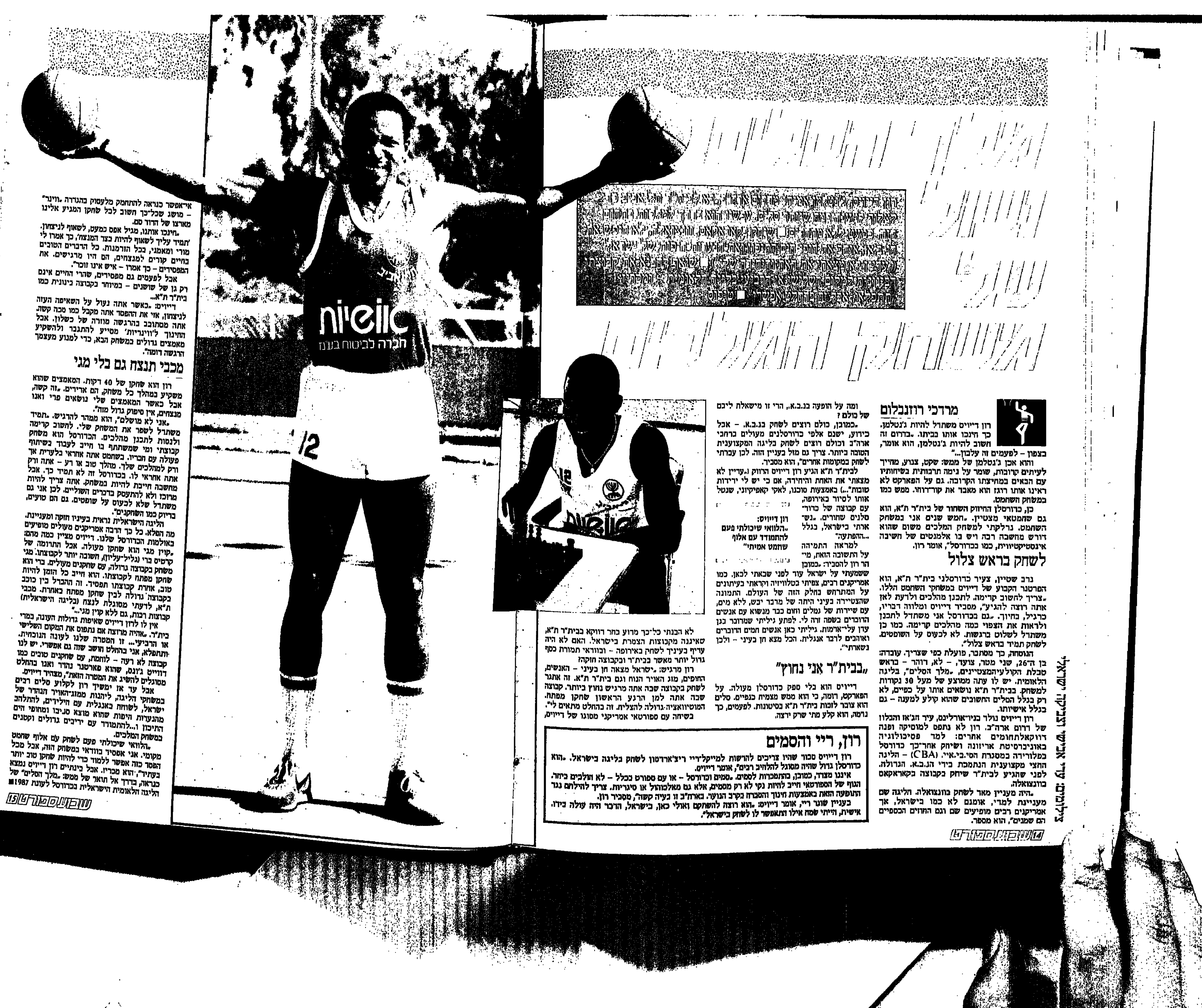
הנני מציע בזה את הספורטאים הבאים כמועמדים ל„ספורטאי השנה המצטיין" בענפים השונים ואת „ספורטאי השנה תשמ"ו".

אתלטיקה	מס'.....
ג'ודו	מס'.....
האבקות	מס'.....
התעמלות	מס'.....
חתירה	מס'.....
טניס	מס'.....
טניס־שולחן	מס'.....
כדוריד	מס'.....
כדורגל	מס'.....
כדורסל	מס'.....
כדורמים	מס'.....
כדורעף	מס'.....
משקולות	מס'.....
נכים	מס'.....
סיוף	מס'.....
קליעה	מס'.....
שחיה	מס'.....
שיט	מס'.....

„ספורטאי השנה המצטיין" לשנת תשמ"ו
מס'.......

שם ומשפחה.................................
כתובת.................................
מיקוד.................................
ת.ז.................................

את השאלונים יש לשלוח ל„מעריב", ת.ד. 20010 תל־אביב, לא יאוחר מיום 30 בנובמבר 1986.

מרדכי רוזנבלום

רון דייויס משתדל להיות ג'נטלמן. כך חינכו אותו בביתו. „בדרום זה חשוב להיות ג'נטלמן, הוא אומר, בצפון – לפעמים זה עלבון..."

והוא אכן ג'נטלמן של ממש: שקט, צנוע, מחייך לעיתים קרובות, שומר על נימה תרבותית בשיחותיו עם הבאים במחיצתו הקרובה. גם על הפארקט לא ראינו אותו רוגז הוא מאבד את קור־רוחו. ממש כמו במשחק השחמט.

כן, כדורסלן החיזוק השחור של בית"ר ת"א, הוא גם שחמטאי מצטיין. „חמש שנים אני במשחק השחמט. נדלקתי למשחק המלכים משום שהוא דורש מחשבה רבה ויש בו אלמנטים של חשיבה אינסטיקטיווית, כמו בכדורסל", אומר רון.

לשחק בראש צלול

נרב שטיין, צעיר כדורסלני בית"ר ת"א, הוא הפרטנר הקבוע של דייויס במשחקי השחמט הללו. „צריך לחשוב קדימה. לתכנן מהלכים ולדעת לאן אתה רוצה להגיע", מסביר דייויס ומלווה דבריו, כרגיל, בחיוך. „גם בכדורסל אני משתדל לתכנן ולראות את הצפוי כמה מהלכים קדימה. כמו כן משתדל לשלוט ברגשות. לא לכעוס על השופטים. לשחק תמיד בראש צלול".

הנוסחה, כך מסתבר, פועלת כפי שצריך. עובדה: בן ה־26, שני מטר, צועד, – לא, דוהר – בראש טבלת הקולעיהמצטיינים, „מלך הסלים", בליגה הלאומית. יש לו עתה ממוצע של מעל 30 נקודות למשחק. בבית"ר ת"א נושאים אותו על כפיים, לא רק בגלל הסלים החשובים שהוא קולע למענה – גם בגלל אישיותו.

רון דייויס נולד בניו־אורלינס, עיר הג'אז והבלוז של דרום ארה"ב. רון לא נתפס למוסיקה ופנה דווקאלתחומים אחרים: למד פסיכולוגיה באוניברסיטת אריזונה ושיחק אחר־כך כדורסל בפלורידה במסגרת הסי.בי.איי. (CBA) – הליגה החצי מקצוענית הנתמכת בידי הנ.ב.א. הגדולה. לפני שהגיע לבית"ר שיחק בקבוצה בקאראקאס בוונצואלה.

„היה מעניין מאד לשחק בוונצואלה. הליגה שם מעניינת למדי, אומנם לא כמו בישראל, אך אמריקנים רבים מופיעים שם וגם החוזים הכספיים הם שמנים", הוא מספר.

ומה על הופעה בנ.ב.א., הרי זו מישאלת ליבם של כולם?

„כמובן, כולם רוצים לשחק בנ.ב.א. – אבל כידוע, ישנם אלפי כדורסלנים מעולים ברחבי ארה"ב וכולם רוצים לשחק בליגה המקצוענית הטובה ביותר. צריך גם מזל בעניין הזה. לכן עברתי לשחק במקומות אחרים", הוא מסביר.

לבית"ר ת"א הגיע רון דייויס הרווק („עדיין לא מצאתי את האחת והיחידה, אם כי יש לי ידידות טובות"...) באמצעות סוכנו, לאקי קאפיקיוני, שנטל אותו לסיור באירופה, עם קבוצה של כדורסלנים שחורים. „נשארתי בישראל, בגלל ...ההפתעה"

רון דייויס:
„הלוואי שיכולתי פעם להתמודד עם אלוף שחמט אמיתי"

למראה התמיהה על התשובה הזאת, מיהר רון להסביר: „כמובן ששמעתי על ישראל עוד לפני שבאתי לכאן. כמו אמריקנים רבים, צפיתי בטלוויזיה וקראתי בעיתונים על המתרחש בחלק הזה של העולם. התמונה שהצטיירה בעיני היתה של מדבר יבש, ללא מים, עם שיירות של גמלים וחום כבד מנשוא עם אנשים הדוברים בשפה זרה לי. לפתע גיליתי שמדובר בגן עדן עלי־אדמות. גיליתי כאן אנשים חמים הדוברים ואוהבים לדבר אנגלית. הכל מצא חן בעיני – ולכן נשארתי".

„בבית"ר אני נחוץ"

דייויס הוא בלי ספק כדורסלן מעולה. על הפארקט, רומה, כי הוא ממש מצמיח כנפיים. סלים הוא צובר לזכות בית"ר ת"א בסיטונות. לפעמים, כך נרמה, הוא קלע מתי שרק ירצה.

לא הבנתי כל־כך מרוע בחר דווקא בבית"ר ת"א, שאיננה מקבוצות הצמרת בישראל. האם לא היה עדיף בעיניך לשחק באירופה – ובוודאי תמורת כסף גדול יותר מאשר בבית"ר ובקבוצה חזקה?

רון מרגיש: „ישראל מצאה חן בעיני – האנשים, החופים, מזג האויר הנוח וגם בית"ר ת"א. זה אתגר לשחק בקבוצה שבה אתה מרגיש נחוץ ביותר. קבוצה שבה אתה למן הרגע הראשון שחקן מפתח. המוטיוואציה גדולה להצליח. זה בהחלט מתאים לי".

בשיחה עם ספורטאי אמריקני מסוגו של דייויס,

רון, ריי והסמים

רון דייויס סבור שהיו צריכים להרשות למייקל־ריי ריצ'ארדסון לשחק בליגה בישראל. „הוא כדורסלן גדול שהיה מסוגל להלהיב רבים", אומר דייויס.

איננו מצדד, כמובן, בהתמכרות לסמים. „סמים וכדורסל – או עם ספורט בכלל – לא הולכים ביחד. הגוף של הספורטאי חייב להיות נקי לא רק מסמים, אלא גם מאלכוהול או סיגריות. צריך להילחם נגד התופעה הזאת באמצעות חינוך והסברה בקרב הנוער. בארה"ב זו בעיה קשה", מסביר רון.

בעניין שוגר ריי, אומר דייויס: „הוא רוצה להשתקם ואולי כאן, בישראל, הדבר היה עולה בידו. אישית, הייתי שמח אילו התאפשר לו לשחק בישראל".

אי־אפשר כנראה להתחמק מלעסוק בהגדרה „ווינר" – מושג שכל־כך חשוב לכל שחקן המגיע אלינו מארצו של הדוד סם.

„חינכו אותנו, מגיל אפס כמעט, לשאוף לניצחון. 'תמיד עליך לשאוף להיות בצד המנצח', כך אמרו לי מורי ומאמני, בכל הזדמנות. כל הדברים הטובים בחיים קורים למנצחים, הם היו מדגישים. את המפסידים – כך אמרו – איש אינו זוכר".

אבל לפעמים גם מפסידים, שהרי החיים אינם רק גן של שושנים – במיוחד בקבוצה בינונית כמו בית"ר ת"א...

דייויס: „כאשר אתה נעול על השאיפה העזה לניצחון, אזי את ההפסד אתה מקבל כמו מכה קשה. אתה מסתובב בהרגשה מוזרה של כשלון. אבל החינוך ל'ווינריות' מסייע להתגבר ולהשקיע מאמצים גדולים במשחק הבא, כדי למנוע מעצמך הרגשה דומה".

מכבי תנצח גם בלי מגי

רון הוא שחקן של 40 דקות. המאמצים שהוא משקיע במהלך כל משחק, הם אדירים. „זה קשה, אבל כאשר המאמצים שלי נושאים פרי ואנו מנצחים, אין סיפוק גדול מזה".

„אני לא מושלם", הוא ממהר להדגיש. „תמיד משתדל לשפר את המשחק שלי. לחשוב קדימה ולנסות לתכנן מהלכים. הכדורסל הוא משחק קבוצתי ומי שמשתתף בו חייב לעבוד בשיתוף פעולה עם חבריו. בשחמט אתה אחראי בלעדית אך ורק למהלכים שלך. מהלך טוב או רע – אתה ורק אתה אחראי לו. בכדורסל זה לא תמיד כך. אבל מחשבה חייבת להיות במשחק. אתה צריך להיות מרוכז ולא להתעסק בדברים השוליים. לכן אני גם משתדל שלא לכעוס על שופטים. גם הם טועים, בדיוק כמו השחקנים".

הליגה הישראלית נראית בעיניו חזקה ומעניינת. מה הפלא, כל כך הרבה אמריקנים מעולים מופיעים באולמות הכדורסל שלנו. דייויס מציין כמה מהם: „קווין מגי הוא שחקן מעולה. אבל התרומה של קרטיס ברי (גליל־עליון), חשובה יותר לקבוצתו. מגי משחק בקבוצה גדולה, עם שחקנים מעולים. ברי הוא שחקן מפתח לקבוצתו. הוא חייב כל הזמן להיות טוב, אחרת קבוצתו תפסיד. זה ההבדל בין כוכב בקבוצה גדולה לבין שחקן מפתח באחרת. מכבי ת"א, לדעתי מסוגלת לנצח (בליגה הישראלית) קבוצות רבות, גם ללא קווין מגי..."

אין לו לרון דייויס שאיפות גדולות העונה, במדי בית"ר. „אהיה מרוצה אם נתפוס את המקום השלישי או הרביעי... זו המטרה שלנו לעונה הנוכחית. ותתפלא, אני בהחלט חושב שזה גם אפשרי. יש לנו קבוצה לא רעה – לוחמת, עם שחקנים טובים כמו דווייט ג'ונס, שהוא פארטנר נהדר ואנו בהחלט מסוגלים להשיג את המטרה הזאת", מצהיר דייויס.

אבל עד אז ימשיך רון לקלוע סלים רבים במשחקי הליגה, ליהנות ממזג־האויר הנהדר של ישראל, לשוחח באנגלית עם הילידים, להתלהב מהנערות היפות שהוא מוצא סביבו ומחופי הים התיכון ו...להתמודד עם יריבים גדולים וקטנים במשחק המלכים.

„הלוואי שיכולתי פעם לשחק עם אלוף שחמט מקומי. אני אפסיד בוודאי במשחק הזה, אבל מכל הפסד כזה אפשר ללמוד כדי להיות שחקן טוב יותר בעתיד", הוא מכריז. אבל בינתיים רון דייויס נמצא כנראה, בדרך אל תואר של ממש: „מלך הסלים" של הליגה הלאומית הישראלית בכדורסל לעונת 1987 ■

הפחד שבקצה החבל

דוד לביא

אילו נמצאה ברשותי פיסת נייר, קרוב לוודאי שהייתי כותב צוואה בו במקום. לא סתם מקום – צוק בגובה 50 מטר, ארבעה כיווני אוויר, מפלס אחד. זאת בדיוק היתה הבעיה: רק מפלס אחד. בשל חסרונה הבולט של מעלית ובשל העובדה שנטיית מדרון הצוק (90 מעלות) היתה מסוכנת מדי לירידה סתם כך, לא נותר לי אלא להפקיר בטחוני לחסדי צמד החבלים שהשתלשל מראש הצוק אל מרגלותיו. לא יודע למה, אבל באותם רגעים נדמה היה לי, שחבלים אלו רופפים מתמיד, שעגינתם רשלנית וכושרי הגופני גרוע משהיה אי פעם. קיללתי, בין היתר, את אותו יום גורלי, בו ראיתי את המודעה בעיתון, שקראה ל„חסרי ניסיון קודם" להצטרף לקורס גלישת צוקים.

למרות שטרחו להסביר לנו את נפלאות חוזקם של החבלים, טבעות המתכת („סגסוגת אלומיניום") ושאר האביזורים הנילווים, טרם שוכנעתי. הקסדה שחבשתי לא ניראתה כמשהו שיכול לעזור בעת הצורך. הידקתי את קישורי הקסדה עד כאב וקיוויתי לשיתוף פעולה מצידה. היא נעתרה לחיוורי ונצמדה אלי כאירצון בולט. במאבטחים, שניצבו למטה, על הארץ המובטחת והבטוחה, חשדתי שהם פושעים מועדים, שבמקרה של איבוד עשתונות מצידי, יישבו בחיבוק ידיים ויניחו לי לצלול אל תהום הלא־נודע.

„עכשיו אתה"

אני בכוונה לא כותב אם פחדתי או לא. לחברים שלי אמרתי אחר־כך שזה לא היה רציני. עכשיו כבר מאוחר מדי להתחרט. מה שנכון, אם כבודי לא היה חשוב בעיני – לא הייתי מהסס. הייתי נותן ביטוי לרגשותי בזעקות סופראנו, שלבטח לא היו מותירות את כל סלעי הצוק במקומם. חלק מנשות החבורה ניצלו את זכותן הלגיטימית לעשות כן, ואני קינאתי בהן.

המחשבות על כוח הקריעה של החבלים ומהירות התגובה של מאבטחי (האנשים שנראו לי מלמעלה כחגבים ואמורים לבלום את נפילתי באמצעות מתיחת חבל), נקטעה ע"י קול גברי שמאז ימי האינקוויזיציה, לא נשמע אכזרי ממנו. „עכשיו אתה" – חרץ את גורלי ואני ידעתי שזהו זה. זה בא. אמרתי שלום לכולם, ליצורים המפוחדים, נוקשי־השיניים, הבאים בתור. ביקשתי מהם זר גלדיולות להלוויה, כמתווה של רצון טוב. כולם היו בטוחים ששמם יופיע בכותרת המשנה בעיתון, תחת הכותרת „גולש צוקים מתחיל התרסק כאשר הירפה אחיזתו בחבל". הבחור שלח יד לעבר טבעת השמינית שלי, שלף אותה מטבעת הקארבינר, ליפף עליה את החבל, כנדרש, והחזירה למקומה. שלחתי מבט אחרון לריתמה שעל מתני ומבט לפני־אחרון לעולם היפה שמסביבי. אירויט מי שעושה סנפלינג. הייתי יכול לטייל כאן גם בלי החבל המצחיק הזה. אין גבול לטימטום – לעגתי לתרבות המאצ'ואיזם, שעל ברכיה חונכתי.

לקרוא לסדר את המאבטח

התחלתי לגלוש. נכון יותר, התכוונתי להתחיל בגלישה. הרגליים סירבו, מעשה שטן, להינתק ממאחזן. המוח נתן פקודה למחלקת אירועים מיוחדים בראש להתחיל לתכנן תקלות רמי, שכל תועלתן הסתכמה בעיכוב הגלישה. המחלקה התביישה לפברק אירועים ואני חזרתי למציאות. הפחדתי עצמי, 50 מטר (!) בנימת הלקאה עצמית, בפעם המי־יודע־כמה. בפקודת האינקויזיטור (שמאוחר יותר נתגלה ממש־מותק של בחור) הכבדתי את משקלי אנכית לקיר הצוק. הרגליים עוד ניסו לסרב, אבל לא היתה להן ברירה. עכשיו באמת התחלתי לזוז מטה.

לא העזתי להביט במה שקורה בתהום. אחר כך, כשתפסתי קצת ביטחון עצמי, העזתי להביט לעבר המאבטח המשועמם שלי ואף לקרוא אותו לסדר: „תסתכל למעלה! עוד אפול ואתה לא תרגיש!", נזפתי בנער הנבוך. ההוא חשש, ככל הניראה, מנקיפות מצפון בעטיו של זילזול קטלני בגולש – וליווה אותי במבטו.

עכשיו הייתי בטוח. אחרי שדחקתי עצמי לחוקי דיסציפלינה נוקשים ואף ביצעתי אותם כהלכה, יכולתי להתל במאבטח: „עצור אר־תי, שלא אפול!", ציוויתי עליו ברישעות. האינסטינקטים שלו פעלו, הוא מתח את החבל בחוזקה ואני נבלמתי. הנוף היה מקסים. האנשים למטה ניראו אנושיים לפתע, העולם ורוד, המאבטח שלי רמה לתתן פרס נובל לטוב־לב. כמה שחיים יפים. ערוצו היבש של נחל החצצון היה יותר מסתם גן עדן. רק עכשיו הבנתי מדוע המשוגעים לספורט הזה מרשים לעצמם ללגלג על יצירי האנוש הפחדנים, על חוקי הטבע בכלל ועל כוח המשיכה בפרט.

בקלות הייתי יכול עתה להי־תפנות להצגת שאלות טיפשיות, לעבר הבחורה שגלשה לימיני. הן נותרו ללא מענה. בין המטר השלושים לארבעים, היא היתה עוד בשלב ההלם. כייף לי. כבר יצאתי מזה. „שחרר לי חבל", אמרתי למאבטח, ושוב עסקתי במלאכה החשובה של שיחרור החבל. ממש ילד טוב, כמו שלימדוני, הצמדתי ידי הימנית לישבן והמשכתי בגלישה. לא העזתי להמרות את פי המדריכים ולאחוז החבל לפני הגוף. רק זה עוד חסר לי, שהאצבעות ייתפסו בטבעת השמינית (כמו הסיפרה 8).

יופי לין שיבחתי את גורלי ששפר עלי והביאני הלום. דקה קודם לכן עשיתי בדיוק להיפך. הפתר שנמוג איפשר לי לנתר מטה, בבעיטות קלות בקיר הצוק, כמו הגולשים שרואים בסרטים. ההנאה היתה עצומה. כבשתי מטר ועוד מטר והייתי בטוח שביכולתי להוסיף ולעשות כן עד אחרית הימים. אחרי כן, היד החלה לכאוב מהפעולה השיגרתית של שחרור החבל. רציתי לגמור את זה מהר. הנחתי לגופי לצנוח במהירות, כשהחבל מתחכך במהירות בכף היד. האדמה התקרבה. בשניה הבאה נתתי נחיתה רכה הישר לזרועות המאבטח.

„השמינית" להטה מהחיכוך. אני – ממאמץ. החבר'ה למעלה שאלו אם החבל פנוי. ענינו כן. הרמתי את הראש ומבטי ננעץ בחגב התורן שעשה דרכו על הצוק. לא האמנתי שאני עשיתי זאת. השמים היו כחולים, הנוף נהדר ורק איזה פראייר אחד קילל עצמו במקומי. ■

האתגר האמיתי הוא לטפס בהרים...

למקצוענים באמת, גלישת־צוקים היא „כסף קטן". האתגר האמיתי הוא הטיפוס לפיסגה. ככל שהפיסגה גבוהה יותר, גדל התענוג לגלוש ממנה.

ב„ספר השיאים של גינס" נאמר כי טיפוס בהרים, כספורט בעל רצף פעילות, תחילתו ב־1854. הראשונים שהעפילו על פיסגת האוורסט (8,848 מ'), היו סר אדמונד הילארי (ניו־זילנד) והשרפה שלו טנזינג נורקהיי (נפאל), שהגיעו ל„גג העולם" בצהרי 29 במאי 1953. הראשונים שהעפילו לשם ללא אספקת חמצן היו האיטלקי ריינהולד מסנר והאוסטרי פטר האבלר, ב־8 במאי 1978. האשה הראשונה שהגיעה לפיסגה היתה היפאנית ג'ונקו טאביי, ב־16 במאי 1975.

איפה עושים את זה?

במדבר יהודה נחלים יבשים רבים, שגדותיהם גבוהות דיין. נחל דרגות, החצצון והקדרון פופולאריים למדי לגלישת צוקים. מבין ההרים – מרבים לגלוש בארבל. בתהילה זוכים רק אלו שמבצעים זאת ממגדל שלום. גם במסגרת הצבאית משתמשים בגלישה, בעיקר יחידות עילית וחילוץ.

למי שנדלק על גלישת צוקים: ניתן ללמוד זאת בבית־הספר „מצוקי דרגות" בקיבוץ מצפה שלם.

תחזיטוטו

שישו שכטמן

לא רק לעשירים

אחד הילדים בכיתתה של בתי בתיכון בא אליה בטענות על כי מדור הטוטו מיועד לעשירים בלבד. לו ולי־אחרים השולחים פחות טורים מן המו־צע במדור – ברצוני להעיר:

א. ההצעות הן על פי הידע והתחו־שות שלי בלבד. בוודאי שבכל שבוע יש משחק אחד לפחות שבו אני מציע משולש, ולכם ברורה התוצאה. אתם יכולים להעתיק את ההצעה, כאשר במקום המשולש אתם יכולים לשחק משחק בטוח כרעתכם, וכבר הקטנתם את ההצעה פי שלוש!

ב. את כל ההצעות בשיטות המל־אות אתם יכולים לשלוח על־פי השי־טה המצומצמת, ואז הסכום אינו גבוה: למשל: בהצעות המלאות של השבוע יש 768 טורים (269 ש"ח). אם תשלחו אותם בשיטת הצימצום – הדבר יעלה לכם רק 42 ש"ח (120 טורים).

ג. אם כל זה אינו מספיק – ואני מבין לליבם של תלמידי התיכון 'אוהֵ־בי הטוטו' – שילחו טופס של 10 טו־רים, ותסמכו יותר על המזל. הוא שו־תף פעיל מאוד בעניין הזה הקרוי טוטו...

תחזית למחזור 12

1. **בית"ר נתניה – יבנה.** גם העובדה כי בית"ר נתניה עדיין לא ניצחה וגם העובדה כי ליבנה חסרים ארבעה שחקנים של ההרכב הראשון, מרמזות שנתניה תזכה השבת בנקודות. אולי 1, אולי 3. 1,x.

2. **לוד – בית"ר ת"א.** משמונה הקבוצות האחרונות בטבלת הליגה הלאומית, מציגה, כנראה, לוד – למ־רות שאינה משיגה תוצאות – את הכ־דורגל הטוב ביותר. נראה לנו שהש־בוע גם תנצח.

3. **יפו – שמשון.** בשנה שעברה ניצחה יפו 2–1 באחד מ"נצחונות ההת־אוששות" שלה. השנה חוזרת יפו אט־אטלמקומה הטבעי בתחילת העונה: מתחת ל"קו האדום". תיקו נראה כתוצאה הסבירה ביותר.

4. **באר שבע – בית"ר ירושלים.** "להקת הפלא" הירושלמית מהווה תופעה בפני עצמה בליגה שלנו השנה. הם אמנם לא יסיימו את העונה ללא הפסדים, אך נראה כי ההפסד הראשון יהיה השבת. 2,x (אשתקד 2–1 לב"ש).

5. **כפר סבא – מכבי חיפה.** הי־רוקים נגד הירוקים (!!) נשאר רק לר־אות אצל מי הדשא ירוק יותר... כפר סבא טובה וחיפה, גם כהרכב שחסר את ממן ומרילי יכולה לנצח. משחק פתוח בסגנון ובטוטו משולש (3–2 לחיפה בשנה שעברה).

6. **הפועל ת"א – בני יהודה.** למ־רות שני הנצחונות הרצופים, האלופה עדיין משחקת כדורגל בינוני מאד, או־לי פחות מזה. מולה מתייצבת קבוצה שטרם נוצחה העונה, משחקת היטב ותיאבק השנה על האליפות. אנחנו משחקים משולש וממליצים, למי שמשחק כפול, לשחק 2,x.

7. **מכבי ת"א – מכבי פ"ת.** לא־חר מספר "חריקות" בשבועות האחרו־נים, חשוב מכבי ת"א לשחק יפה ובטוח – ולנצח. מכבי פ"ת חוזרת אט־אט למ־קות בליגה לו היא שייכת – התחתית. 0–3 לת"א בשנה שעברה ו־1 בטוטו.

8. **מכבי נתניה – הפועל פ"ת.** אשתקד תיקו 2–2. השנה שתי הקבו־צות אינן יציבות. נראה לנו שתיקו לא יושג במשחק הזה ולכן 2,1.

9. **צפרירים חולון – בית"ר נה־ריה.** מקום שישי בטבלה, מול האחרונה ברירוג. קבוצה עם הפסד אחד בלבד מול קבוצה עם נצחון אחד בלבד. 1.

10. **שעריים – חדרה.** לחושבי רחובות והסביבה מומלץ מאד לראות משחק זה. שתי קבוצות "חריפות" שיודעות להיאבק ועושות זאת כדי להגיע לפיסגה. למנחשי הטוטו מומלץ משולש והמשחק הזה כל כך לא ברור שאולי גם זה לא יספיק...

11. **טבריה – רמת־גן.** לפני שבו־עיים ספגה טבריה הפסד ביתי מיהוד. הפסד ביתי שני רצוף נראה מאד בלתי סביר גם אם היריבה היא הפועל ר"ג, שלא נוצחה כבר ארבעה מחזורים. תי־קו ומעלה לטבריה.

12. **עכו – בית שאן.** הפועל בית שאן היא בינתיים "אלופת התיקו" של הליגה הארצית – 5 במספר. גם לעכו כבר 4 תיקו ולכן נראה תיקו נוסף בל־תי סביר. מאחר שהחלטנו על נצחון נסמנו לביתית.

13. **הפועל חיפה – יהוד.** רוך קר־קו בנה ביהוד תלכיד שמשחק כדורגל טוב ויפה. חיפה בכל משחקיה, קבוצה עקשנית ששמה לה למטרה לשוב לל־אומית ולא תוותר בנקל. כדורגל טוב במגרש ומשולש בטופס הטוטו.

14. **הפועל ירושלים – רימונה.** רימונה סוגרת את הטבלה יחד עם נה־ריה וירושלים. כמו הפועל ת"א ניצחה כשני משחקים ברציפות. מיש משחק סוליסט שירשום 1. אנחנו נסמן משו־לש, בנסיון לתפוש הפתעה. ■

הליגה הלאומית

1.	בית"ר ירושלים	8–21	18
2.	מכבי חיפה	4–8	16
3.	בני־יהודה ת"א	8–12	14
4.	הפועל כפר־סבא	6–10	14
5.	מכבי תל־אביב	5–12	13
6.	שמשון תל־אביב	3–6	13
7.	מכבי נתניה	8–8	12
8.	הפועל פתח־תקוה	4–6	11
9.	הפועל תל־אביב	7–6	10
10.	בית"ר תל־אביב	13–10	10
11.	מכבי פתח־תקוה	8–9	9
12.	מכבי יבנה	6–4	8
13.	הפועל באר־שבע	7–3	7
14.	הפועל לוד	7–4	6
15.	מכבי יפו	14–7	6
16.	בית"ר נתניה	20–2	1

הליגה הארצית

1.	הפועל יהוד	9–16	17
2.	הפועל חדרה	9–15	15
3.	הפועל חיפה	6–12	15
4.	מכבי שעריים	7–12	13
5.	הפועל עכו	9–11	13
6.	צפרירים חולון	4–8	13
7.	הפועל טבריה	12–15	13
8.	הפועל בית־שאן	9–8	11
9.	הפועל רמת־גן	5–3	10
10.	בית"ר רמלה	10–6	10
11.	הכח רמת־גן	10–5	9
12.	מכבי רמת־עמידר	11–6	8
13.	הפועל ירושלים	12–7	7
14.	הפועל נרמורק	14–8	7
15.	הפועל ריבונה	8–5	6
16.	בית"ר נהריה	5–1	5

הצעות השבוע

שיטות מלאות

סולידי

	1	x	2
1		X	
2		X	
3		X	
4	X		X
5	X		X
6			X
7	X		
8	X		
9	X		
10	X		X
11	X	X	
12	X		
13		X	
14	X		

שלשות /
כפולים 4
טורים 16

הפתעות

	1	x	2
1	X		
2		X	
3			X
4	X	X	
5	X		X
6			X
7	X		X
8		X	X
9			X
10	X	X	
11		X	
12	X		X
13		X	
14		X	

שלשות /
כפולים 6
טורים 64

הגיוני

	1	x	2
1	X		X
2	X		
3		X	
4	X		X
5	X	X	
6	X	X	
7	X		
8	X	X	
9	X		
10	X		X
11	X		
12	X	X	
13	X	X	
14	X		

שלשות /
כפולים 8
טורים 256

לעשירים

	1	x	2
1	X	X	
2	X		
3	X	X	X
4			X
5	X	X	X
6	X	X	X
7	X		
8	X	X	
9	X		
10	X	X	
11	X		
12	X		
13	X	X	
14	X		

שלשות 3
כפולים 4
טורים 432

שיטה מצומצמת

	1	x	2
1	X	X	
2	X		
3		X	
4		X	X
5	X	X	X
6	X	X	X
7	X		
8	X		X
9	X		
10	X	X	X
11	X	X	
12	X		
13	X	X	X
14	X	X	X

שלשות 5
כפולים 4
3888 טורים מלא
432 טורים בשיטה המצומצמת

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4	x,2	x,2	x,2	x,2	x,2	x,2	x,2	x,2	x,2
5	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2	1,x,2
6	2	x	1	2	x	1	2	x	1
7	1	1	1	1	1	1	1	1	1
8	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	x	1	2	1	2	x	2	x	1
11	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x	1,x
12	1	1	1	1	1	1	1	1	1
13	1	2	x	x	1	2	2	x	1
14	2	2	2	x	x	x	1	1	1

אלכס דורין

ה-76' של 67' - הטובה ביותר

צוות מומחים אמריקני בחר בתלכיד של פילדלפיה מלפני 20 שנה – עם ווילט צ'מברליין והאל גריר האגדיים, כטוב ביותר בכל הזמנים ■ עוד „שעשוע תקשורתי" של הנ.ב.א.

ה„שעשוע העונתי" של התקשורת האמריקנית הוא לבחור את „הטוב/ה מכולם בכל הזמנים". אחת לחמש־עשר שנים, וגם לעתים תכופות יותר, בהתאם לנסיבות, מושיבים איזה „פאנל" של מומחים – מאמנים או פרשנים – ומציגים להם את השאלה החוזרת: „מי, בעיניכם, הטוב/ה ביותר בכל הזמנים?"

לפני כמה ימים הושיבו לשם כך את פרשניה הבולטים של התקשורת בארה"ב. כינו את המבצע: „מישאל רחב בהיקף ארצי". את „התגיגה" ניהלה סוכנות א.פ. שהפיצה את תוצאותיה לכל עתוני ארה"ב, ממש כך. התוצאה היתה בהחלט מדהימה: קבוצות הכדורסל שהעמידה פילדלפיה 76' בעונות 1967 ו־1983, בהן זכו ה„סיקסרס" באליפות הליגה, היו לדעת רוב משתתפי המישאל המיוחד הזה „התלכידים הגדולים ביותר בתולדות הנ.ב.א.". יתר על כן: כמה מכוכבי הכדורסל של שנות ה־60 הם־הם הטובים ביותר בכל הזמנים ולאוו דווקא כוכבי ההווה...

גם הסלטיקס זכורה לטוב

במישאל השתתפו, בין היתר, דיק סטוקטון מרשת הטלויזיה סי.בי.אס., ריק בארי, לשעבר כוכב הנ.ב.א. (גולדן סטייט, אלופת 75'), כיום פרשן טלויזיה באטלנטה, סם ג'ונס, לשעבר שחקן בוסטון וכיום פרשן בתחנת הטלויזיה של פורטלנד, דיוויד דופרה, לשעבר כדורסלן וכיום עתונאי של „יו.אס.איי. טודיי", ג'ק מקיאלום מהשבועון „ספורטס אילוסטרייטד" ופיל ג'יסנר מה„פילדלפיה דיילי ניוז". בלי ספק „פאנל" נכבד, מקיף, רבגוני.

בהצביעו על פילדלפיה של 1967 כקבוצה הטובה ביותר בתולדות הכדורסל המקצועני, ביטא סטוקטון באורח אופייני את דעתם של רוב משתתפי המישאל, כשאמר, כי כאשר באים להצביע על קבוצה אחת, הרכב אחד, מבין הרכבי כל הגדולות, ב־41 שנותיה של הליגה – אי אפשר להתעלם מהבוסטון סלטיקס, שזכתה ב־11 כתרי־אליפות בתוך 13 שנה, יותר מכל קבוצה אחרת בנ.ב.א.. אבל כשבוחנים את הקבוצות, אחת לאחת ויש צורך להצביע על קבוצה אחת בלבד מבין כולן – לא נשארת לו ברירה אלא להצביע על שני הרכבים של ה„סיקסרס" דווקא והוא עו־שה זאת בליווי ההערכה לגבי הסלטיקס...

ריק בארי הצביע על לוס 1972 כתלכיד הטוב ביותר בכל הזמנים משום שהשיג שיא של 33 נצחונות רצופים בעונה אחת – הישג ללא תקדים וללא מתחרים. יחד עם זאת העיר כי ראוי להעניק את האשראי לאחד ההרכבים של הסלטיקס בהם כיכב ביל ראסל הגדול – אבל בעניין זה יש בעייה: רד אוארבך, נשיא בוסטון סלטיקס, העיר בארי, אמר כי הסלטיקס שזכתה אשתקד בכתר הנ.ב.א. היא לדעתו הטובה בקבוצות שבוסטון העמידה אי פעם „ואם רד אומר זאת, הוא חייב לדעת יותר טוב מכל אדם אחר..."

ג'ונס וג'סנר הצטרפו לסטוקטון בהצבעה על פילדלפיה של עונת 1967. באותה קבוצה הופיעו ווילט צ'מברליין המחזיק עדיין בשיאים אישיים שונים בנ.ב.א., לוק ג'קסון, האל גריר ו„האדם השישי" ביל קאנינגהאם, לימים מאמנה של הקבוצה.

מאזן מדהים, ללא מתחרים

דופרה ומקיאלום הצביעו על המאזן המדהים 7–50 ואחר כך 1–12 בפליי אוף בדרך לכתר שהשיגה פילדלפיה של עונת 1983 עם מוזס מאלון, ג'וליוס ארווינג (ד"ר ג'יי), אנדריו טוני ומוריס צ'יקס.

משתתפי המישאל גם נתבקשו לבחור את החמישייה הטובה ביותר בכל הזמנים. רק שלושה מכוכבי ההווה הופיעו בכל בחירה: לארי בירד – בכל הרכב, לבד מאחד – וכן מג'יק ג'ונסון וד"ר ג'יי. רק ה„גארד" הגדול של הלייקרס ג'רי ווסט, כיום מנכ"ל הקבוצה, זכה לבחירה פה אחד. כן נבחרו: אלג'ין ביילור ואוסקר (ביג או) רוברטסון, צ'מברליין – שנבחר לשחקן הציר הטוב ביותר בכל הזמנים – וביל ראסל.

פער רחב בדעות משתתפי המישאל, נתגלה בבחירת ה„סנטר" הטוב מכולם – בעיקר בין היכולת האישית הפנטאסטית של צ'מברליין לבין התרומה רבת המשקל במישור הקבוצתי, של ביל ראסל כוכב הסלטיקס.

ריק בארי שבחר את חמשת הטובים ביותר על בסיס של יכולת אישית – בירד, ווסט, רוברטסון, צ'מברליין ובייליור – אמר כי „זו איננה קבוצה, איננו צוות מלוכד שיעלה על הפארקט כדי לשחק יחד. זו חבורה של כוכבים גדולים, איש־איש כתחומו ועל פי כישוריו האישיים הנפלאים, אבל זו חבורה בלי דבק".

„צ'מברליין היה מסוגל להרוס את היריב ביכולתו האישית. אני מרחיק לכת וקובע כי היה מסוגל להרוס את הכדורסל – משחק קבוצתי – עקב יכולתו זו", העיר ג'סנר כאשר בחר בווילט הגדול.

ג'סנר גם היה היחיד שהצביע על ד"ר ג'יי בין הגדולים בכל הזמנים והעיר: „קל לומר כי איננו קולע רי, אולי איננו מכדרר מושלם (!), אבל בעשור האחרון היה לסיקסרס שלו מאזן הצלחות מרשים ושיעור נצחונות גבוה כאשר כל התלכידים שפילדלפיה הציבה, נבנו למעשה סביבו".

„המשחק כיום טוב יותר"

מק'אלום, שהצביע על ראסל כסנטר הטוב ביותר והציע את החמישיה שכלל עוד את מג'יק ג'ונסון, לארי בירד, אלג'ין ביילור וג'רי ווסט – אמר כי הוא מעריף את ראסל על צ'מברליין כיוון ש„כאשר עומדים לרשותך כל הארבעה האחרים, אינך זקוק לעוד סקורר".

יחד עם זאת הרגיש מק'אלום: „המשחק כיום טוב יותר מזה שהופגן בעבר, כך שאי אפשר שלא לכלול בהרכב את שחקני ההווה".

צוות המומחים נתבקש לבחור את החמישיה הטובה ביותר מבין שחקני ההווה בלבד – וכלל בה את בירד, מג'יק (ועליהם הצביעו כל משתתפי הפאנל), אקים אולג'וואן מיוסטון ומייקל ג'ורדן. לגבי החמישי, הפורווארד השני ליד בירד, נחלקו הדעות: היו שהצביעו כעד קווין מקהייל, חברו של בירד מבוסטון והיו שהציבו את צ'ארלס ברקלי מפילדלפיה. אבל גם רלף סמפסון מיוסטון וג'יימס וורת' מהלייקרס, נזכרו וכן אייזאה תומאס מדטרויט וכמובן קארים עבדול ג'אבאר, הקלע מס. 1 בנ.ב.א. בכל הזמנים.

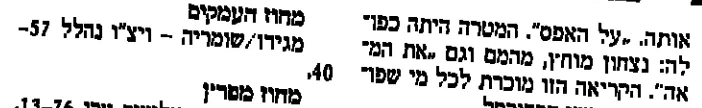
ג'סנר שבחר בתומאס ובמג'יק כ„פוינט גארדס" הטובים ביותר הפעילים כיום, אמר כי הוא מעריף את הימים ההם כאשר ניתן היה לבחור בהרכב שכלל תמיד שני שחקני חוץ, שני פורוואורדים וסנטר אחד מבלי שלשחקן כלשהו תהיה תוית של מתאים לתפקיד כודר, מצומצם במהותו. בעבר יכול היה, למעשה, כל אחד לשחק בכל תפקיד.

רופרה אמר כי החמישיה שלו כוללת את מג'יק, ג'ורדן, סמפסון, אקים ובירד „חמישיה שבה כל אחד מסוגל למרות התוית לשחק בכל תפקיד, כמעט ולעשות כל דבר בכל עמדה". ■

פילדלפיה דגם 67'. יושבים משמאל לימין: ווילט צ'מברליין, דייב גאמבי, ליוק ג'קסון, בילי קאנינגהאם, צ'ט ווקר. עומדים: עוזר המאמן אל דומניקו, המאמן אלכס האנום, וואלי ג'ונס, ביל מלקיוני, מאט־גואוקאס (כיום מאמן הסיקסרס), האל גריר, לארי קוסטלו. בעל הקבוצה ארווין קוסלוף והמנכ"ל ג'ק ראמזי.

מכבי רעננה (קבוצה א'). עומדים, מימין: אלישע קרן (אחראי), גידי לשץ, אמיר אהרון, שי קרן, אורן אסולין. מאמן אבנר כרמי. יושבים, מימין: צבי חנאמן (מנהל), יואב צוקר, איתי שתאל, דוד מגל, רועי רוטשטרן, מנהל אלי רוטשטרן. שורה קדמית: גיא פרידמן וניר נאמן. (צילם: ישראל מלובני)

על האפס

כפר ויתקין ניצחה את מכבי קובה נתניה 0–100 ■ האם זה מוסרי? ■ האם זה ספורט? ■ במולדת הכדורסל, ארה"ב, נוהגים אחרת ■ כדאי ללמוד מהאמריקנים

צבי גלפרין

תוצאת הניצחון בין הפועל כפר ויתקין למכבי קובה נתניה, שנערך במחוז נתניה (0–100) : לכפר ויתקין, מעוררת מחדש את השאלה, המוסרית בעיקרה, האם כך יאה להכות יריב?

למשחק הזה – כמו לרבים מסוגו – לא היה למעשה כל ערך ספורטיבי. לא היתה יריבות בין שתי הקבוצות. הבדלי רמה, אולי גם הבדלי גובה משמעותיים מאד ובלי ספק הבדלי גיל – באו לידי ביטוי מיד כאשר החל המשחק. כפר ויתקין הסתערה על מכ־בי נתניה ב„חמת זעם" וממש חיסלה אותה. „על האפס". המטרה היתה כפו־לה: נצחון מוחץ, מהמם וגם „את המ־אה". הקריאה הזו מוכרת לכל מי שפו־קד את מגרשי הכדורסל.

אבל האם היה זה משחק? האם יש לראות כנצחון כזה ספורט? – ספק גדול. יש מאמנים הדוגלים בשיטה שאין להכות בצורה כה מוחצת את הי־ריב החלש. יש ביטוי שגור בפי האמ־ריקנים שמשמעותו „לא להלבין פני היריב". שם, במולדת הכדורסל, נוה־גים במקרה כזה, לאפשר לקבוצה ירי־בה חלשה להשיג כמה נקודות־של־כ־בוד ויש מקרים ששני מאמנים קובעים מראש (כן, זה מותר!) באיזה פער יסתיי־ים המשחק, כדי שהקבוצה היריבה לא תיתפס להלם, ממנו קשה להשתחרר תקופה ממושכת.

כדאי לזכור זאת!

התוצאות האחרונות, כפי שהגיעו לידינו מאיגוד הכדורסל:

מחוז הגליל
נאות מרדכי – דפנה 24–68, מל־כיה – רמות נפתלי 20–77.

מחוז צפון
מרום הגליל – הפועלת יסוד המע־לה־חולתא 26–86, חוקוק – סאסא 53–61.

מחוז עמק הירדן
מכבי טבריה – הפועל אשדות יע־קב 53–65, דגניה ב' – אליצור גוש סיפין 23–61.

מחוז בית שאן
תפציבה – בית השיטה 38–48.

מחוז העמקים
מגידו/שומריה – ויצ"ו נהלל 57–40.

מחוז מסרין
בני נהריה – אליצור עכו 13–76, מכבי בני ביאליק – הפועל כרמיאל 32–52, מכבי כרמיאל – הפועל נהריה 54–65.

מחוז חיפה
הפועל חיים חיפה – אליצור קרית שמואל 0–2 (טכני), הפועל חיים חיפה – מכבי עירוני מוצקין 26–60, הפועל יגאל חיפה – מכבי כפר גלים 15–33, מכבי קרית ביאליק – הפועל קרית ים 37–92.

מחוז שומרון
הפועל בית יצחק – הפועל גת 14–104, בית יצחק – גן שמואל 76–25, גבעת חיים איחוד – מעגן מיכאל 38–39, גבעת חיים מאוחד – מכבי חדרה 26–57, מכבי יהודה חדרה – גב־עת חיים מאוחד 33–55, מעגן מיכאל – מכבי חדרה 33–54.

מחוז נתניה
מ.ס. אבן יהודה – אליצור מ.ס. נת־ניה 14–56, אליצור נתניה – הפועל אפהותי בית יצחק 13–42, מכבי נתניה – הפועל חרות 31–57, הפועל כפר ויתקין – מכבי נתניה 29–43, הפועל כפר ויתקין – מכבי קובה נתניה 0–100 (!), הפועל כפר חיים – הפועל נורדאו נתניה 25–45.

מחוז שרון
הפועל הרצליה – מכבי נרקיס הוד השרון 36–75 (!).

מחוז פתח־תקוה
א.ס. דני רמת השרון – הפועל אריאל 48–60, אליצור אגוז קרית אונו – הפועל אלון גבעתיים 14–43, הפו־על אלון גבעתיים – הפועל אריאל 0–2 (טכני).

מחוז תל־אביב
מכבי רעננה – הפועל מגל גבעתי־ים 50–65, מכבי הוד השרון – הפועל ברוש חולון 50–54.

מחוז מרכז
בני יהודה כרבור – מכבי דרום ת"א/בת ים 32–42, הפועל לוד – מ.ס. רמת אפעל 25–65.

מחוז שורק
הפועל נס ציונה – מכבי רימון רא־של"צ 30–50, הפועל ראשל"צ – הפו־על נען 44–46.

מחוז ירושלים
הפועל מטה יהודה – אליצור ירושלים 10–28, בית"ר ירושלים – אליצור עוזיאל ירושלים 31–55, מכבי רימון ירושלים – הפועל ירושלים 25–57.

מחוז דרום
א.ס. אשקלון – הפועל שער הנגב 34–52 (רווח בטעות 23–92...), אליצור אשקלון – הפועל ארז 29–62, עירוני קרית גת – הפועל אשדוד 26–31.

מחוז הנגב
הפועל באר שבע – הפועל בניש חצרים 20–37, הפועל חבל אילות – עומר 24–35. ■

המתימטיקה של הטניס

כך מחשבים את הדירוג של הטניסאים ■ מדוע מנסדורף במקום ה־76, פרקיס 168 וגליקשטיין רק 307 בעולם? ■ לכל טורניר מעניקים כוכבים כמו לבתי מלון

עמוס מנסדורף: דצמבר יהיה חודש חשוב

סרג'יו ליבדינסקי

עמוס מנסדורף, אלוף ישראל ל־1986, מדורג עתה במקום ה־77 בעולם, על פי דירוג המחשב של הא.ט.פ. – איגוד הטניסאים המקצוענים. שחר פרקיס ירד, לאחר טורניר הפרס הגדול של רמת־השרון, למקום ה־168, גלעד בלום במקום ה־170, שלמה גליקשטיין, שאיבד את כתרו הישראלי למנסדורף, מדורג במקום ה־307 ועמית נאור במקום ה־403, מתוך 1000 מדורגים. כל זאת נכון לסוף אוקטובר ולראשית נובמבר.

רבים ביקשו מאיתנו להסביר כיצד נעשה הדירוג הזה? איך מחשבים ומה לוקחים בחשבון? מהי, איפוא, ה„מתימטיקה של הספורט הלבן"?

תקנון הא.ט.פ. קובע, כי ניקוד יינתן רק על השתתפות בטורניר מורשה של איגוד הטניס הבין־לאומי, בו סך הפרסים 25 אלף דולר ומעלה.

דירוגו של כל שחקן נעשה על־פי ממוצע נקודותיו בטורנירים בהם השתתף. הממוצע מחושב על־ידי חילוק הנקודות שהושגו בתקופת הדירוג, במספר הטורנירים כהם השתתף הטניסאי ב־52 שבועות. כל שבוע מוסיפים את הנקודות החדשות ומפחיתים את אלו שמלפני 52 שבועות. המינימום אותו לוקחים בחשבון: 12 טורנירים. מי שמשתתף בפחות תחרויות „מפסיד" – כי את הניקוד שלו מחלקים תמיד ב־12. למשל, עמית נאור השיג עד 29 בספטמבר, 19 נקודות־דירוג ב־6 טורנירים, אבל הממוצע שלו נקבע בחלוקת 19 נקודות ב־12. התוצאה 1.58 – מציבה אותו במקום ה־403.

כדי לעודד השתתפות מכסימלית של טניסאים בתחרויות, הכניסו שינויים במפתח המחלק, כדלקמן:

מס. הטורנירים	המחלק
13	13
14	13
15	14
16	15
17	16
18	17
19	17
20	18
21	19
22	20
23	20
24	21
25	22
26	23
27	23
28	24
29	25

(אחרי שטניסאי השתתף ב־27 טורנירים, מוסיפים 1 למחלק)

חלוקת הנקודות

קיים סימון בכוכבים (כדומה לדירוג בתי המלון) לכל טורניר. הכוכבים, נקבעים לפי סכום הכסף שמחולק ומספר המשתתפים. טורנירים על סך פרסים 25 אלף דולר שבו 32 משתתפים, יקבל כוכב אחד. טורניר על סך פרסים של 150 אלף דולר, יקבל 6 כוכבים. טורניר על 500 אלף דולר – 13 כוכבים. האליפות הפתוחה של ארה"ב, בה חולקו פרסים בסך כולל של 1.4 מיליון דולאר והשתתפו 128 טניסאים, קיבלה 29 כוכבים.

הטורניר ברמת־השרון, בו הוענקו 85 אלף דולר, מקבל 3 כוכבים ועוד כוכב בעד איחסון חינם למשתתפים.

חלוקת הנקודות בטורניר בעל כוכב אחד, היא כדלקמן:

המפסיד בסיבוב א –	1	נקודות
המפסיד בסיבוב ב' –	3	נקודות
המפסיד ברבע הגמר –	5	נקודות
המפסיד בחצי הגמר –	10	נקודות
הפיינאליסט –	15	נקודות
המנצח –	20	נקודות

• בכל הטורנירים, המפסיד בסיבוב הראשון מקבל 1 נקודה.

בטורניר רמת השרון שדורג עם 4 כוכבים, הוענקו הנקודות כך:

סיבוב ראשון	1	נקודות
סיבוב שני	7	נקודות
רבע גמר	13	נקודות
חצי גמר	25	נקודות
פיינאליסט	38	נקודות
מנצח	50	נקודות

באליפות הפתוחה של ארה"ב, 29 כוכבים:

המפסיד בסיבוב א'	1	נקודות
המפסיד בסיבוב ב'	10	נקודות
המפסיד בסיבוב ג'	19	נקודות
המפסיד בסיבוב ד'	18	נקודות
המפסיד ברבע הגמר	75	נקודות
המפסיד בחצי הגמר	150	נקודות
הפיינאליסט	225	נקודות
המנצח	300	נקודות

נקודות בונוס

לבד מהנקודות שמקבל כל שחקן לפי מספר הסיבובים שהוא עובר בטורניר, הוא יכול לצבור נקודות בונוס אם בדרכו ניצח שחקנים מדורגים בין המקומות 1 ל־150, לפי המפתח הבא:

מדורגים	נקודות בונוס
1 – 5	30
6 – 10	24
11 – 15	20
16 – 20	16
21 – 30	12
31 – 50	6
51 – 75	3
76 – 100	2
101 – 150	1

הדירוג הקובע את הניקוד הוא של השבוע האחרון לפני תחילת הטורניר.

שחקנים שעוברים את משחקי המוקדמות, מקבלים נקודה אחת ויכולים להוסיף עד שלוש, אם הם מנצחים בדרך שחקנים המדורגים בין ה־150 הראשונים.

מקור אחרון להענקת נקודות א.ט.פ הוא תחרויות סבב. הסבב מורכב מ־4 טורנירים שבהם משתתפים 32 שחקנים ומאסטרס – של 16 הראשונים. סך הפרסים הוא 25 אלף דולר, 5000 דולר בכל טורניר. הסבב נחשב כטורניר אחד של 25 אלף דולר.

דירוג למקצוענים

מהי משמעות הדירוג למקצוענים? – גליקשטיין, למשל, בימיו הטובים, דורג סביב המקום ה־30 בעולם והיה באפשרותו להשתתף בכל תחרות שבו חפץ. כעת, כנתחת למקום ה־300, הוא בקושי מספיק להיכנס למוקדמות. כשלון במוקדמות, בהן התחרות קשה ביותר, כרוכה בהוצאה גדולה כיוון שברוב הטורנירים אין מקבלים כסף או ממממנים אירות, אלא רק למשתתפים בטורניר עצמו. אם דירוגו של שלמה יירד הלאה, לא תהיה לו ברירה אלא להשתתף בטורנירים קטנים יותר, ע"ס 25 אלף דולר או בתחרויות סבב. כדי להשתתף בפרס גדול, יצטרך לקבל „כרטיס חופשי".

בלום, המדורג 170, השיג רוב נקודותיו (17) ב־9 טורנירים קטנים, בהם הוא מקווה לטפס בהדרגה עד לאזור המקום ה־100, שיאפשר לו להיכנס ללא מוקדמות לטורנירי הפרס הגדול.

מנסדורף הוא המדורג הטוב ביותר שלנו עתה, 76 בעולם – אך דירוגו לא היה מספיק טוב, באחרונה, כדי להיכנס ישירות לתחרות הגדולה בצרפת. האחרון שנכנס ללא מוקדמות היה הצ'כי תומש סמיר (55), עקב פרישת ארבעה, לפני ההגרלה.

דצמבר הוא חודש חשוב לעמוס כיוון שבאוסטרליה, אשתקד, צבר נקודות רבות. כדי לשמור על מקומו, הוא חייב השנה לחזור על הישגי אשתקד.

במקביל לדירוג הא.ט.פ קיים דירוג הפרס הגדול בו מחשבים את הנקודות נטו (מבלי להתחשב במספר הטורנירים), שמושגים בין ינואר לדצמבר. שמונה שחקנים ראשונים משתתפים במאסטרס, בסוף השנה. השחקן שמסיים ראשון, לפני המאסטרס, זוכה ב־800 אלף דולר; השני ב־550 אלף וכך עד למקום ה־64 – שמקבל 5,000 דולר. לעמוס סיכוי טוב לסיים השנה בין 64 המאושרים הללו. ■